

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 24 lipca 2020 r.

o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 168)

USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695 i 1087)

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) droga - wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 1a) droga publiczna - drogę w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068, z późn. zm.);
- 1b) droga wewnętrzna - drogę w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) droga twarda - drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi;
- 3) autostrada - drogę dwujezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której nie dopuszcza się ruchu poprzecznego, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca, które na równej, poziomej jezdni mogą rozwinąć prędkość co najmniej 40 km/h, w tym również w razie ciągnięcia przyczep;
- 4) droga ekspresowa - drogę dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca;
- 5) droga dla rowerów - drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego;

- 5a) pas ruchu dla rowerów - część jezdni przeznaczoną do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 5b) śluza dla rowerów - część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi;
- 6) jezdnia - część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni;
- 7) pas ruchu - każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi;
- 8) pobocze - część drogi przyległą do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 9) chodnik - część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych;
- 10) skrzyżowanie - przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową, z drogą stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze lub z drogą wewnętrzną;
- 10a) szkoda istotna - szkodę w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego pojazdu mającą wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, kwalifikującą pojazd do dodatkowego badania technicznego i stwierdzoną przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub przez zakład ubezpieczeń w związku z otrzymanym zgłoszeniem szkody z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o którym mowa w dziale II w grupach 3 i 10 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381, 730 i 2217);
- 11) przejście dla pieszych - powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 12) przejazd dla rowerzystów - powierzchnię jezdni lub torowiska przeznaczoną do przejeżdżania przez rowerzystów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;

- 13) przystanek - miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 14) tunel - budowlę na drodze, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 15) obszar zabudowany - obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 16) strefa zamieszkania - obszar obejmujący drogi publiczne lub inne drogi, na którym obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego, a wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 16a) strefa ruchu - obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na który wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 17) uczestnik ruchu - pieszego, kierującego, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;
 - 18) pieszy - osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej;
 - 19) kolumna pieszych - zorganizowaną grupę pieszych prowadzoną przez kierownika lub dowódcę;
 - 20) kierujący - osobę, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osobę, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie;
 - 21) kierowca - osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym lub motorowerem;
 - 21a) profil kandydata na kierowcę - profil kandydata na kierowcę w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341, 622, 1287 i 2020);
 - 22) szczególna ostrożność - ostrożność polegającą na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie;
 - 23) ustąpienie pierwszeństwa - powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo istotnej zmiany prędkości, a pieszego - do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku;
 - 24) ruch kierowany - ruch otwierany i zamykany za pomocą sygnalizacji świetlnej albo przez uprawnioną osobę;
-

- 25) niedostateczna widoczność - widoczność występującą od zmierzchu do świtu, a także w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza od świtu do zmierzchu;
 - 26) wymijanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w przeciwnym kierunku;
 - 27) omijanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok nieporuszającego się pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;
 - 28) wyprzedzanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w tym samym kierunku;
 - 29) zatrzymanie pojazdu - unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające nie dłużej niż 1 minutę, oraz każde unieruchomienie pojazdu wynikające z tych warunków lub przepisów;
 - 30) postój pojazdu - unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające dłużej niż 1 minutę;
 - 31) pojazd - środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;
 - 32) pojazd silnikowy - pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego;
 - 33) pojazd samochodowy - pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego;
 - 34) pojazd wolnobieżny - pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;
 - 35) pojazd członowy - zespół pojazdów składający się z pojazdu silnikowego złączonego z naczepą;
 - 35a) pojazd nienormatywny - pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;
 - 35b) ładunek niepodzielny - ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków;
 - 35c) pilot - osobę odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu pojazdu;
-

- 36) pojazd specjalny - pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji;
- 37) pojazd używany do celów specjalnych - pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służbę Ochrony Państwa, Straż Graniczną, Służbę Celno-Skarbową, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną;
- 38) pojazd uprzywilejowany - pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego;
- 39) pojazd zabytkowy - pojazd, który na podstawie odrębnych przepisów został wpisany do rejestru zabytków lub znajduje się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także pojazd wpisany do inwentarza muzealiów, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 40) samochód osobowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu;
- 41) autobus - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 41a) autobus szkolny - autobus przeznaczony do przewozu dzieci do szkoły, barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej "autobus szkolny";
- 42) samochód ciężarowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą;
- 42a) ciągnik samochodowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie wyłącznie do ciągnięcia przyczepy; określenie to obejmuje ciągnik siodłowy i ciągnik balastowy;

- 42b) czterokołowiec - pojazd samochodowy przeznaczony do przewozu osób lub ładunków, z wyłączeniem samochodu osobowego, ciężarowego i motocykla, którego masa własna nie przekracza:
- a) w przypadku przewozu rzeczy 550 kg,
 - b) w przypadku przewozu osób 400 kg;
- 42c) czterokołowiec lekki - czterokołowiec, którego masa własna nie przekracza 350 kg i konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;
- 43) taksówka - pojazd samochodowy, odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za opłatą ustaloną na podstawie:
- a) taksometru albo
 - b) aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140);
- 44) ciągnik rolniczy - pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia rozwijanie prędkości nie mniejszej niż 6 km/h, skonstruowany do używania łącznie ze sprzętem do prac rolnych, leśnych lub ogrodniczych; ciągnik taki może być również przystosowany do ciągnięcia przyczep oraz do prac ziemnych;
- 45) motocykl - pojazd samochodowy dwukołowy kategorii L3e albo dwukołowy z bocznym wózkiem kategorii L4e, albo trójkołowy kategorii L5e o symetrycznym rozmieszczeniu kół, spełniający kryteria klasyfikacji dla pojazdów odpowiednio dla kategorii L3e albo L4e, albo L5e, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz. Urz. UE L 60 z 02.03.2013, str. 52, z późn. zm.);
- 46) motorower - pojazd dwu- lub trójkołowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej nieprzekraczającej 50 cm³ lub w silnik elektryczny o mocy nie większej niż 4 kW, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;
- 47) rower - pojazd o szerokości nieprzekraczającej 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; rower może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h;

- 47a) wózek rowerowy - pojazd o szerokości powyżej 0,9 m przeznaczony do przewozu osób lub rzeczy poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; wózek rowerowy może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h;
- 48) wózek inwalidzki - pojazd konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się osoby niepełnosprawnej, napędzany siłą mięśni lub za pomocą silnika, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do prędkości pieszego;
- 49) zespół pojazdów - pojazdy złączone ze sobą w celu poruszania się po drodze jako całość; nie dotyczy to pojazdów złączonych w celu holowania;
- 49a) kolejka turystyczna - zespół pojazdów składający się z ciągnika rolniczego, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, albo pojazdu wolnobieżnego oraz przyczepy (przyczep) dostosowanej do przewozu osób, wykorzystywanych w ramach prowadzonej działalności w zakresie świadczenia usług turystycznych;
- 50) przyczepa - pojazd bez silnika, przystosowany do łączenia go z innym pojazdem;
- 51) przyczepa lekka - przyczepę, której dopuszczalna masa całkowita nie przekracza 750 kg;
- 52) naczepa - przyczepę, której część spoczywa na pojeździe silnikowym i obciąża ten pojazd;
- 53) masa własna - masę pojazdu z jego normalnym wyposażeniem, paliwem, olejami, smarami i cieczami w ilościach nominalnych, bez kierującego;
- 54) dopuszczalna masa całkowita - największą określoną właściwymi warunkami technicznymi masę pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, dopuszczonego do poruszania się po drodze;
- 55) rzeczywista masa całkowita - masę pojazdu łącznie z masą znajdujących się na nim rzeczy i osób;
- 56) dopuszczalna ładowność - największą masę ładunku i osób, jaką może przewozić pojazd, która stanowi różnicę dopuszczalnej masy całkowitej i masy własnej pojazdu;
- 57) nacisk osi - sumę nacisków, jaką na drogę wywierają koła znajdujące się na jednej osi;
- 58) VIN - numer identyfikacyjny pojazdu nadany i umieszczony przez producenta;
- 59) urządzenie rejestrujące - stacjonarne, przenośne albo zainstalowane w pojeździe albo na statku powietrznym urządzenie ujawniające i zapisujące za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami;
-

- 60) kategoria pojazdu - klasyfikację pojazdu według wymagań homologacyjnych;
 - 61) maksymalna masa całkowita - największą masę pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, określoną przez producenta pojazdu;
 - 62) nowy pojazd - pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany;
 - 63) państwo członkowskie - państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - 64) pojazd kompletny - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych nie wymaga kompletacji;
 - 65) pojazd marki "SAM" - pojazd zbudowany przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy, konstrukcji własnej;
 - 66) pojazd produkowany w małych seriach - pojazd produkowany w limitowanej liczbie, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 3;
 - 67) pojazd niekompletny - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych powinien przejść co najmniej jeden etap kompletacji;
 - 68) pojazd skompletowany - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych powstał w wyniku co najmniej jednego etapu kompletacji;
 - 69) pojazd z końcowej partii produkcji - pojazd będący częścią zapasów producenta, który nie spełnia wymagań technicznych z powodu zmiany warunków stanowiących podstawę do wydania świadectwa homologacji typu WE pojazdu albo świadectwa homologacji typu pojazdu, a świadectwo to utraciło ważność;
 - 70) przedmiot wyposażenia lub część - rozumie się przez to układ, oddzielny zespół techniczny lub część, podlegające wymaganiom technicznym określonym w dziale III, rozdziale 1a i 1b, przepisach Unii Europejskiej dotyczących badań homologacyjnych lub regulaminach EKG ONZ, przeznaczone do zastosowania w pojeździe;
 - 71) świadectwo homologacji typu - świadectwo homologacji typu EKG ONZ, świadectwo homologacji typu pojazdu, świadectwo homologacji typu WE;
 - 72) świadectwo homologacji typu EKG ONZ - dokument wydany przez właściwy organ państwa - strony Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych
-

wymagań, sporządzonego w Genewie dnia 20 marca 1958 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 1135 i 1136), zwanego dalej "Porozumieniem", stwierdzający, że typ przedmiotu wyposażenia lub części spełnia wymagania procedury homologacji typu EKG ONZ określone w regulaminach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) stanowiących załączniki do tego Porozumienia;

- 73) świadectwo homologacji typu pojazdu - dokument wydany przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzający, że typ pojazdu spełnia wymagania procedury homologacji typu pojazdu;
- 74) świadectwo homologacji typu WE - dokument wydany przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej stwierdzający, że typ pojazdu, typ przedmiotu jego wyposażenia lub części, spełnia wymagania procedury homologacji typu WE;
- 75) typ przedmiotu wyposażenia lub części - oznaczenie przedmiotów wyposażenia lub części, spełniających tę samą funkcję w pojeździe, które nie różnią się od siebie pod względem istotnych cech mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego lub ochronę środowiska, jeżeli wymagania określone w przepisach UE dotyczących badań homologacyjnych lub regulaminy EKG ONZ nie stanowią inaczej;
- 76) świadectwo dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu - dokument wydany przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej stwierdzający, że pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne procedury dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu;
- 77) świadectwo homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem - dokument wydany przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzający, że sposób montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem oraz elementy tej instalacji spełniają wymagania procedury homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem;
- 78) typ pojazdu - oznaczenie pojazdów jednej kategorii pojazdu, które nie różnią się od siebie pod względem istotnych cech, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 5;
- 79) wprowadzenie do obrotu - odpłatne albo nieodpłatne przekazanie pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej użytkownikowi;

- 80) wariant pojazdu - oznaczenie pojazdów jednego typu, które nie różnią się od siebie co najmniej pod względem istotnych cech, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 5;
- 81) wersja pojazdu - oznaczenie pojazdów jednego wariantu, o kompletacji określonej w opisie technicznym typu pojazdu w świadectwie homologacji typu pojazdu albo świadectwie homologacji typu WE pojazdu;
- 82) tramwaj - pojazd przeznaczony do przewozu osób lub rzeczy zasilany energią elektryczną, poruszający się po szynach na drogach publicznych;
- 83) trolejbus - autobus przystosowany do zasilania energią elektryczną z sieci trakcyjnej;
- 84) blokada alkoholowa - urządzenie techniczne uniemożliwiające uruchomienie silnika pojazdu silnikowego i pojazdu szynowego, w przypadku gdy zawartość alkoholu w wydychanym przez kierującego powietrzu wynosi co najmniej 0,1 mg alkoholu w 1 dm³;
- 85) kalibracja blokady alkoholowej - ogół czynności służących wzorcowaniu blokady alkoholowej oraz regulacji tego urządzenia w sposób umożliwiający spełnienie wymagania, o którym mowa w pkt 84;
- 86) niezgodność - rozbieżność między danymi zgromadzonymi w centralnej ewidencji pojazdów, centralnej ewidencji kierowców albo centralnej ewidencji posiadaczy kart parkingowych a stanem prawnym ustalonym na podstawie dostępnych danych lub stanem faktycznym [.] <;>
- <87) salon sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów w lokalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i autoryzowane przez producenta pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub jego upoważnionego przedstawiciela. Dotyczy to także sprzedaży w lokalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio prowadzonej przez producenta pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów.>**

Art. 38.

1. Kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu wymagane dla danego rodzaju pojazdu lub kierującego:
- [1) dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem;]*

<1) dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem inny niż wydane w kraju prawo jazdy albo pozwolenie na kierowanie tramwajem, jeżeli kierujący nie posiada wydanego w kraju prawa jazdy albo pozwolenia na kierowanie tramwajem;>

2) (uchylony);

3) (uchylony);

3a) zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym z wynikiem pozytywnym w zakresie wyposażenia pojazdu w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;

3b) protokół z ostatniej drogowej kontroli technicznej, jeżeli taka była przeprowadzona - w przypadku pojazdu kategorii M2, M3, N2 i N3, przyczepy kategorii O3 i O4 i ciągnika kołowego kategorii T5 użytkowanego na drodze publicznej do wykonywania zarobkowego przewozu rzeczy;

4) zezwolenie, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;

4a) dokument potwierdzający kalibrację blokady alkoholowej, wystawiony przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela;

<4b) pokwitowanie zatrzymania:

a) prawa jazdy albo pozwolenia na kierowanie tramwajem,

b) dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego,

c) profesjonalnego dowodu rejestracyjnego

– w okresie, w którym upoważnia ono do kierowania pojazdem albo jego używania;>

5) inne dokumenty, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnej ustawy.

2. Kierujący pojazdem zarejestrowanym za granicą uczestniczącym w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3a-5, oraz dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu i dokument potwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowód opłacenia składki za to ubezpieczenie.

2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, w odniesieniu do pojazdu kategorii M2, M3, N2 i N3, przyczepy kategorii O3 i O4 i ciągnika kołowego kategorii T5 użytkowanego na drodze publicznej do wykonywania zarobkowego przewozu rzeczy kierujący pojazdem

jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu również dokument potwierdzający przeprowadzenie badania technicznego, zawierający co najmniej:

- 1) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy pojazdu;
- 2) numer rejestracyjny i kraj rejestracji pojazdu;
- 3) miejsce i datę przeprowadzonego badania technicznego;
- 4) stwierdzone usterki i ich kategorie;
- 5) wynik badania technicznego;
- 6) aktualny termin ważności badania technicznego;
- 7) nazwę organu kontrolnego lub stacji kontroli pojazdów oraz podpis lub numer ewidencyjny diagnosty, który przeprowadził badanie techniczne.

2b. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2a, nie dotyczy kierującego nowym pojazdem w okresie od dnia jego pierwszej rejestracji za granicą do dnia terminu pierwszego okresowego badania technicznego.

<2c. Kierujący pojazdem, o którym mowa w art. 73 ust. 3, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4 i 5, oraz dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu.>

3. W przypadku wykonywania pojazdem jazdy testowej z wykorzystaniem profesjonalnego dowodu rejestracyjnego i profesjonalnych tablic (tablicy) rejestracyjnych, podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, albo jego pracownik, z uwzględnieniem art. 80w ust. 3, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu.

Art. 53.

1. Pojazdem uprzywilejowanym w ruchu drogowym może być pojazd samochodowy:

- 1) jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zespołu ratownictwa medycznego;
- 3) Policji;
- 4) jednostki ratownictwa chemicznego;
- 5) Straży Granicznej;

<5a) Biura Nadzoru Wewnętrznego;>

- 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 7) Agencji Wywiadu;

- 7a) Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
 - 7b) Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
 - 7c) Służby Wywiadu Wojskowego;
 - 8) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 9) Służby Więziennej;
 - 10) Służby Ochrony Państwa;
 - 10a) (uchylony);
 - 10b) (uchylony);
 - 10c) straży gminnych (miejskich);
 - 10d) podmiotów uprawnionych do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa górskiego;
 - 10e) Służby Parku Narodowego;
 - 10f) podmiotów uprawnionych do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego;
 - 10g) Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanej przez Służbę Celno-Skarbową;
 - 11) Inspekcji Transportu Drogowego;
 - 12) jednostki niewymienionej w pkt 1-11, jeżeli jest używany w związku z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego - na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
- 1a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych stwierdza wygaśnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, gdy ustaną okoliczności uzasadniające wykorzystanie pojazdu jako uprzywilejowanego.
2. Kierujący pojazdem uprzywilejowanym może, pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności, nie stosować się do przepisów o ruchu pojazdów, zatrzymaniu i postoju oraz do znaków i sygnałów drogowych tylko w razie, gdy:
- 1) uczestniczy:
 - a) w akcji związanej z ratowaniem życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lub porządku publicznego albo
 - b) w przejeździe kolumny pojazdów uprzywilejowanych,
 - c) w wykonywaniu zadań związanych bezpośrednio z zapewnieniem bezpieczeństwa osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, którym na mocy odrębnych przepisów przysługuje ochrona;
 - 2) pojazd wysyła jednocześnie sygnały świetlne i dźwiękowe; po zatrzymaniu pojazdu nie wymaga się używania sygnału dźwiękowego;
 - 3) w pojeździe włączone są światła drogowe lub mijania.
-

3. Kierujący pojazdem uprzywilejowanym jest obowiązany stosować się do poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem lub upoważnione do jego kontroli.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia porządku, sprawności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia, okoliczności, w jakich używane są pojazdy uprzywilejowane w kolumnach.

Art. 58.

1. Pojazd przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu osób niepełnosprawnych oznacza się z przodu i z tyłu [*kwadratowymi*] tablicami barwy niebieskiej z międzynarodowym symbolem wózka inwalidzkiego barwy białej. Tablice te powinny być wykonane z materiału odblaskowego. Kierujący tym pojazdem jest obowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania lub wysiadania osoby niepełnosprawnej.
2. Kierujący pojazdem, omijając pojazd, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany w czasie wsiadania lub wysiadania osoby niepełnosprawnej zachować szczególną ostrożność i w razie potrzeby zatrzymać się.

Art. 60.

1. Zabrania się:

- 1) używania pojazdu w sposób zagrażający bezpieczeństwu osoby znajdującej się w pojeździe lub poza nim;
- 2) zakrywania świateł oraz urządzeń sygnalizacyjnych, tablic rejestracyjnych lub innych wymaganych tablic albo znaków, które powinny być widoczne;
- 3) ozdabiania tablic rejestracyjnych oraz umieszczania z przodu lub z tyłu pojazdu znaków, napisów lub przedmiotów, które ograniczają czytelność tych tablic;

<3a) umieszczania na pojeździe tablic (tablicy) rejestracyjnych w innym miejscu niż konstrukcyjnie do tego przeznaczone;

3b) umieszczania na pojeździe jednorzędowych zmniejszonych tablic rejestracyjnych, jeżeli pojazd nie posiada zmniejszonych wymiarów miejsca konstrukcyjnie przeznaczonego do umieszczenia tablicy rejestracyjnej;>

- 4) umieszczania na pojeździe znaku określającego inne państwo niż to, w którym pojazd został zarejestrowany.

<1a. Utrzymywanie tablic (tablicy) rejestracyjnych i innych wymaganych oznaczeń pojazdu w należyтым stanie oraz zapewnienie ich czytelności jest obowiązkiem kierującego pojazdem.>

2. Zabrania się kierującemu:

- 1) oddalania się od pojazdu, gdy silnik jest w ruchu;
- 2) używania pojazdu w sposób powodujący uciążliwości związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem;
- 3) pozostawiania pracującego silnika podczas postoju na obszarze zabudowanym; nie dotyczy to pojazdu wykonującego czynności na drodze;
- 4) ciągnięcia za pojazdem osoby na nartach, sankach, wrotkach lub innym podobnym urządzeniu;
- 5) używania opon z umieszczonymi w nich na trwałe elementami przeciwslizgowymi.

3. Używanie łańcuchów przeciwslizgowych na oponach jest dozwolone tylko na drodze pokrytej śniegiem.

4. Zakazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, nie stosuje się do:

- 1) pojazdów samochodowych biorących udział w rajdach zimowych i wyścigach zimowych za zgodą zarządcy drogi, wyrażoną w trybie określonym w art. 65a ust. 3 pkt 7a;
- 2) rowerów.

Art. 66.

1. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:

- 1) nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę;
- 2) nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych;
- 3) nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych;
- 4) nie powodowało niszczenia drogi;
- 5) zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu;
- 6) nie powodowało zakłóceń radioelektrycznych w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych.

1a. Autobus, samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i ciągnik samochodowy, dla którego określono dopuszczalną masę całkowitą zespołu

pojazdów powyżej 3,5 t, powinny być wyposażone w homologowany ogranicznik prędkości montowany przez producenta lub jednostkę przez niego upoważnioną, ograniczający maksymalną prędkość autobusu do 100 km/h, a samochodu ciężarowego i ciągnika samochodowego do 90 km/h.

1b. Przepis ust. 1a nie dotyczy pojazdu:

- 1) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanego przez Służbę Celno-Skarbową, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Służby Ochrony Państwa i jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zabytkowego;
- 3) nierozwijającego, ze względów konstrukcyjnych, prędkości większej niż odpowiednio określone w ust. 1a;
- 4) używanego do prowadzenia badań naukowych na drogach;
- 5) przeznaczonego wyłącznie do robót publicznych na obszarach miejskich.

1c. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze szczególne zagrożenia występujące podczas przewozu towarów niebezpiecznych, może określić w drodze rozporządzenia niższe niż ustalone w ust. 1a wartości ustawień urządzeń ograniczających maksymalną prędkość pojazdów przewożących niektóre towary niebezpieczne.

1d. Pojazd silnikowy i pojazd szynowy może być wyposażony w blokadę alkoholową montowaną przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela.

1e. Kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się co 12 miesięcy. Pierwszą kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się przed montażem urządzenia w pojeździe.

1f. Producent urządzenia lub jego upoważniony przedstawiciel przeprowadza kalibrację blokady alkoholowej i wystawia dokument potwierdzający jej kalibrację.

1g. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania funkcjonalne i wymogi techniczne blokady alkoholowej oraz wzór dokumentu potwierdzającego kalibrację blokady alkoholowej, uwzględniając dostępność rynkową takich urządzeń oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

2. Urządzenia i wyposażenie pojazdu, w szczególności zapewniające bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska przed ujemnymi skutkami używania pojazdu, powinny być utrzymane w należytych stanie oraz działać sprawnie i skutecznie.
3. Urządzenia służące do łączenia pojazdu ciągnącego z przyczepą powinny zapewnić bezpieczne ciągnięcie przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej przewidzianej do ciągnięcia przez ten pojazd, uniemożliwić samoczynne odłączenie się przyczepy oraz zapewnić prawidłowe działanie świateł i hamulców, o ile przyczepa jest w niej wyposażona.
- 3a. Pojazd uczestniczący w ruchu powinien posiadać nadane przez producenta, z zastrzeżeniem art. 66a, cechy identyfikacyjne:
 - 1) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy;
 - 2) (uchylony).
4. Zabrania się:
 - 1) umieszczania wewnątrz i zewnątrz pojazdu wystających spiczastych albo ostrych części lub przedmiotów, które mogą spowodować uszkodzenie ciała osób jadących w pojeździe lub innych uczestników ruchu;
 - 1a) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko;
 - 2) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części nieodpowiadających warunkom określonym w przepisach szczegółowych;
 - 3) umieszczania w pojeździe lub na nim urządzeń stanowiących obowiązkowe wyposażenie pojazdu uprzywilejowanego, wysyłających sygnały świetlne w postaci niebieskich lub czerwonych świateł błyskowych albo sygnał dźwiękowy o zmiennym tonie;
 - 4) wyposażania pojazdu w urządzenie informujące o działaniu sprzętu kontrolno-pomiarowego używanego przez organy kontroli ruchu drogowego lub działanie to zakłócające albo przewożenia w pojeździe takiego urządzenia w stanie wskazującym na gotowość jego użycia; nie dotyczy to pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji

Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową [*i Służby Ochrony Państwa*] <, **Służby Ochrony Państwa oraz Biura Nadzoru Wewnętrzznego**>;

- 5) wymiany nadwozia pojazdu posiadającego cechy identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3a pkt 1;
- 6) dokonywania zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj pojazdu, z wyjątkiem:
 - a) pojazdu, na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu lub inny równoważny dokument, o którym mowa w art. 70j ust. 1, art. 70k ust. 1, art. 70o ust. 1, art. 70zo ust. 1, art. 70zp ust. 1 albo art. 70zu ust. 1,
 - b) pojazdu, w którym zmian konstrukcyjnych dokonał przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie.
- 4a. Przepis ust. 4 nie dotyczy pojazdu zabytkowego - w zakresie pkt 1-3, z zastrzeżeniem, że w przypadku pkt 3 obowiązuje zakaz korzystania z tych urządzeń podczas jazdy i postoju.
5. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrami właściwym do spraw wewnętrznych oraz Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów oraz zakres ich niezbędnego wyposażenia.
- 5a. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów wchodzących w skład kolejki turystycznej oraz zakres ich niezbędnego wyposażenia.
6. Ministrowie Obrony Narodowej oraz właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej i straży pożarnej.
8. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 5-7, należy uwzględnić w szczególności:
 - 1) konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów;
 - 2) zapewnienie możliwie najmniejszego negatywnego wpływu pojazdów na środowisko;

- 3) przepisy i porozumienia międzynarodowe dotyczące pojazdów, ich wyposażenia i części;
 - 4) przeznaczenie pojazdów oraz sposób ich wykorzystania.
9. ⁽⁴⁾ Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz ministrem właściwym do spraw klimatu, kierując się względami technicznymi, zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego i wymogami ochrony środowiska oraz mając na celu zapobieganie nieprawidłowościom w obrocie przedmiotami wyposażenia i częściami wymontowanymi z pojazdów, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko.

Art. 71.

1. Dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do ruchu pojazdu samochodowego, ciągnika rolniczego, pojazdu wolnobieżnego wchodzącego w skład kolejki turystycznej, motoroweru lub przyczepy jest dowód rejestracyjny albo pozwolenie czasowe. Przepis ten nie dotyczy pojazdów, o których mowa w ust. 3.
2. Pojazdy określone w ust. 1 są dopuszczone do ruchu, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w art. 66 oraz są zarejestrowane i zaopatrzone w zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne[, *a w przypadku pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, w nalepkę kontrolną*].
 - 2a. Pojazd elektryczny i pojazd napędzany wodorem posiadają tablice rejestracyjne wskazujące na rodzaj paliwa wykorzystywanego do ich napędu.
3. Pojazd niewymieniony w ust. 1, przyczepa motocyklowa oraz przyczepa specjalna przeznaczona do ciągnięcia przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny jest dopuszczony do ruchu, jeżeli odpowiada warunkom określonym w art. 66.
4. Zespół pojazdów składający się z pojazdu samochodowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t i przyczepy albo autobusu i przyczepy może być dopuszczony do ruchu po uzyskaniu odpowiedniej adnotacji w dowodzie rejestracyjnym pojazdu silnikowego, dokonanej na podstawie przeprowadzonego badania technicznego. Przepis ten nie dotyczy motocykla.
 - 4a. Przepis ust. 4 dotyczy także ciągnika rolniczego i pojazdu wolnobieżnego wchodzącego w skład kolejki turystycznej. W przypadku ciągnika rolniczego może być on dopuszczony

do ruchu po uzyskaniu odpowiedniej adnotacji w dowodzie rejestracyjnym o ograniczeniu prędkości konstrukcyjnej do 25 km/h.

5. Pojazd zarejestrowany za granicą dopuszcza się do ruchu, jeżeli odpowiada wymaganym warunkom technicznym i jest zaopatrzony w tablice rejestracyjne z numerem rejestracyjnym składającym się z liter alfabetu łacińskiego i cyfr arabskich, z zastrzeżeniem art. 59 ust. 2 i 3, a kierujący pojazdem ma przy sobie dokument stwierdzający dokonanie rejestracji.
- 5a. W przypadku gdy z dokumentu stwierdzającego dokonanie rejestracji pojazdu, o którym mowa w ust. 5, nie wynika prawo do używania pojazdu przez kierującego, osoba ta obowiązana jest posiadać przy sobie i okazywać na żądanie organu kontroli ruchu drogowego dokument potwierdzający to prawo.
6. Pojazd sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, po dokonaniu zwolnienia pojazdu przez naczelnika urzędu celno-skarbowego do procedury dopuszczenia do obrotu, dopuszcza się do ruchu na okres 30 dni.
7. Właściciel pojazdu, niebędącego nowym pojazdem, sprowadzonego z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest obowiązany zarejestrować pojazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni od dnia jego sprowadzenia.

Art. 72.

1. Rejestracji dokonuje się na podstawie:

- 1) dowodu własności pojazdu lub dokumentu potwierdzającego powierzenie pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5;
- [2) karty pojazdu, jeżeli była wydana;]*
- 3) świadectwa zgodności WE albo świadectwa zgodności wraz z oświadczeniem zawierającym dane i informacje o pojeździe niezbędne do rejestracji i ewidencji pojazdu, dopuszczenia jednostkowego pojazdu, decyzji o uznaniu dopuszczenia jednostkowego pojazdu albo świadectwa dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu - jeżeli są wymagane;
- 4) zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, jeżeli jest wymagane albo dowodu rejestracyjnego pojazdu lub innego dokumentu wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego, potwierdzającego wykonanie oraz termin ważności badania technicznego;

- 5) dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany;
 - 6) dowodu odprawy celnej przywozowej, jeżeli pojazd został sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej i jest rejestrowany po raz pierwszy;
 - 6a) dokumentu potwierdzającego zapłatę akcyzy na terytorium kraju albo dokumentu potwierdzającego brak obowiązku zapłaty akcyzy na terytorium kraju albo zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, jeżeli samochód osobowy lub pojazd rodzaju "samochodowy inny", podrodzaj "czterokołowiec" (kategoria homologacyjna L7e) lub podrodzaj "czterokołowiec lekki" (kategoria homologacyjna L6e) został sprowadzony z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej i jest rejestrowany po raz pierwszy;
 - 7) (uchylony);
 - 8) (uchylony);
 - 9) (uchylony).
- 1a. (uchylony).
- 1b. W przypadku nabycia od wyspecjalizowanego salonu sprzedaży, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, samochodu osobowego lub pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6a, dokument potwierdzający zapłatę akcyzy na terytorium kraju albo zaświadczenie stwierdzające zwolnienie od akcyzy pojazdu elektrycznego albo pojazdu napędzanego wodorem może być zastąpione oświadczeniem wyspecjalizowanego salonu sprzedaży, że posiada odpowiednio oryginał lub kopię dokumentu potwierdzającego zapłatę akcyzy na terytorium kraju od tego samochodu osobowego lub pojazdu albo oryginał lub kopię zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy pojazdu elektrycznego albo pojazdu napędzanego wodorem.
2. Wymagania ust. 1 nie dotyczą:
- 1) pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie ust. 1 pkt 3;
 - <1a) pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i od ostatniej rejestracji nie nastąpiła zmiana właściciela tego pojazdu, w przypadku gdy przerejestrowanie pojazdu jest dokonywane na wniosek właściciela tego pojazdu w związku ze zmianą jego miejsca zamieszkania**

(siedziby) – w zakresie dowodu własności pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;>

- 2) pojazdu zakupionego po przepadku na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz jednostki samorządu terytorialnego - w zakresie ust. 1 pkt [2 i] 5;
 - 3) pojazdu zakupionego od Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie ust. 1 pkt 5;
 - 4) (uchylony);
 - 5) pojazdu wycofanego czasowo z ruchu - w zakresie ust. 1 pkt 5; w tym przypadku zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się przedstawienia decyzji o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu;
 - 6) (uchylony);
 - 7) pojazdu wyrejestrowanego, o którym mowa w art. 79 ust. 4 pkt 3 - w przypadku powtórnej rejestracji - w zakresie ust. 1 pkt 5;
 - 8) pojazdu, o którym mowa w art. 81 ust. 4 pkt 1 - w zakresie ust. 1 pkt 4.
- 2a. W przypadku pojazdu sprowadzanego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim zamiast dowodu rejestracyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, dopuszcza się przedstawienie innego dokumentu stwierdzającego rejestrację pojazdu, wydanego przez organ właściwy do rejestracji pojazdów w tym państwie.
- 2b. W przypadku pojazdu zabytkowego, zamiast dowodu rejestracyjnego, dopuszcza się przedstawienie oświadczenia właściciela pojazdu, złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, że nie posiada dowodu rejestracyjnego.
3. Dodatkowo wymaga się dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 2 pkt 39 - w stosunku do pojazdów zabytkowych.
- 3a. Świadcstwo zgodności WE lub świadectwo zgodności traci ważność po upływie terminu określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 10 i nie może być uznane za dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.
- [4. W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego lub karty pojazdu, zamiast tych dokumentów należy przedstawić zaświadczenie, wystawione przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji, potwierdzające dane zawarte w utraconym dokumencie, niezbędne do rejestracji.]*

- <4. W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej organ rejestrujący dokonuje weryfikacji danych zawartych w utraconym dokumencie w centralnej ewidencji pojazdów i pobiera z tej ewidencji dane niezbędne do rejestracji pojazdu.>**
- <5. W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego pojazdu zarejestrowanego za granicą zamiast tego dokumentu należy przedstawić jego wtórnik albo dokument wystawiony przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, potwierdzający dane zawarte w utraconym dokumencie niezbędne do rejestracji pojazdu. Jeżeli organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu za granicą odmówił wydania wtórnika dowodu rejestracyjnego albo dokumentu potwierdzającego dane zawarte w utraconym dokumencie, starosta może wystąpić do tego organu o potwierdzenie tych danych. Uzyskane potwierdzenie tych danych, w postaci papierowej albo elektronicznej, zastępuje dokument potwierdzający dane zawarte w utraconym dokumencie niezbędne do rejestracji pojazdu.**
- 6. W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego pojazdu wywiezionego z kraju, uprzednio zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek właściciela pojazdu, wydaje zaświadczenie potwierdzające dane zawarte w utraconym dowodzie rejestracyjnym.>**

Art. 73.

[1. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela, starosta właściwy ze względu na miejsce jego zamieszkania (siedzibę), wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, jeżeli jest wymagana, z zastrzeżeniem ust. 2-5.]

- <1. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela pojazdu, starosta właściwy ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania, wydając decyzję o rejestracji pojazdu, dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.>**
- <1a. Składający wniosek o rejestrację pojazdu może wnioskować o zachowanie dotychczasowego numeru rejestracyjnego, w tym tablic (tablicy) rejestracyjnych, jeżeli pojazd był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i**

posiada tablice (tablicę) rejestracyjne zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz utrzymane w należytym stanie i czytelne. W takim przypadku starosta, dokonując rejestracji pojazdu, wydaje decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny oraz dokonuje legalizacji dotychczasowych tablic (tablicy) rejestracyjnych. Jeżeli tablice (tablica) rejestracyjne nie są zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a albo nie są utrzymane w należytym stanie, albo nie są czytelne, stosuje się przepis ust. 1.

1b. Właściciel albo podmiot, o którym mowa w ust. 2 i 5, będący posiadaczami pojazdu samochodowego zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem motocykla, mogą wnioskować do organu rejestrującego właściwego ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu o wydanie dodatkowej zalegalizowanej tablicy rejestracyjnej do oznaczenia bagażnika zakrywającego tylną tablicę rejestracyjną. Dodatkowa tablica rejestracyjna posiada ten sam numer rejestracyjny co numer rejestracyjny pojazdu samochodowego. W przypadku gdy pojazd samochodowy nie posiada tablic rejestracyjnych zgodnych z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a, organ rejestrujący wydaje nową decyzję o rejestracji pojazdu wraz z kompletem zalegalizowanych tablic rejestracyjnych z nowym numerem rejestracyjnym dla pojazdu samochodowego i nowym dowodem rejestracyjnym oraz dodatkową zalegalizowaną tablicę rejestracyjną.

1c. Dodatkową zalegalizowaną tablicę rejestracyjną, o której mowa w ust. 1b, organ rejestrujący wydaje po:

- 1) dokonaniu czasowej rejestracji pojazdu z urzędu lub przy wydaniu dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd samochodowy jest rejestrowany przez ten organ, albo**
- 2) zarejestrowaniu pojazdu samochodowego przez ten organ.**

1d. Numer rejestracyjny na tablicach (tablicy) rejestracyjnych stanowią litery i cyfry (cyfra). Numer ten składa się odpowiednio z wyróżnika województwa lub powiatu i wyróżnika pojazdu albo wyróżnika indywidualnego pojazdu, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a i c.

1e. Organ rejestrujący wydaje decyzję o odmowie rejestracji pojazdu:

- 1) w przypadku braku pozytywnej weryfikacji dokumentów, o których mowa w art. 72 ust. 1, z uwzględnieniem przy tej weryfikacji art. 72 ust. 1b–5;**

- 2) jeżeli na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1844) uzyskał informację, że zgłoszony do rejestracji pojazd został skradziony, przywłaszczony lub utracony w inny sposób;
 - 3) jeżeli w odpowiedzi na jego pytanie skierowane do organu rejestrującego właściwego ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu za granicą lub punktu kontaktowego wyznaczonego przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uzyskał potwierdzenie, że status prawny pojazdu uprzednio zarejestrowanego w tym państwie powoduje przeszkodę do rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.>
2. Rejestracji pojazdu, którego właścicielem jest przedsiębiorstwo wielozakładowe lub inny podmiot, w skład którego wchodzi wydzielone jednostki organizacyjne, może dokonać starosta właściwy ze względu na siedzibę zakładu lub jednostki, na wniosek kierownika zakładu lub wydzielonej jednostki organizacyjnej upoważnionego przez właściciela.
- 2a. Rejestracji pojazdów należących do członków obcych sił zbrojnych, personelu cywilnego i członków rodzin, oraz pojazdów ich wykonawców kontraktowych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, na wniosek władz wojskowych tych sił zbrojnych, dokonuje starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu tych osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2b. Rejestracji pojazdów należących do obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, dokonuje właściwy organ Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. *[Organ ten wydaje dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.]* **<Organ ten wydaje dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.>**
3. Rejestracji pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Służby Ochrony Państwa, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura
-

Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową dokonują właściwe organy tych jednostek. *[Organy te wydają dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.]* **<Organy te wydają dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.>**

- 3a. *[Producent]* **<Wytwórca>** blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych *[, nalepek kontrolnych]* i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także starostowie przekazują odpłatnie wojewodzie mazowieckiemu odpowiednio: blankiety dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także zalegalizowane tablice rejestracyjne niezbędne do rejestracji, o której mowa w art. 76 ust. 4. Informacje dotyczące przekazanych blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne".
4. Rejestracji pojazdu należącego do przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego i misji specjalnej państw obcych lub organizacji międzynarodowej, a także ich personelu korzystającego z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, dokonuje wojewoda mazowiecki na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.
5. W razie powierzenia pojazdu przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną podmiotowi polskiemu, pojazd ten jest rejestrowany przez określony w ust. 1 organ właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) podmiotu polskiego.

<Art. 73a.

- 1. Właściwy miejscowo dla siedziby sejmiku województwa prezydent miasta na prawach powiatu:**

- 1) prowadzi ewidencję tablic rejestracyjnych indywidualnych wydanych na terenie województwa;
- 2) wyznacza w ramach województwa dla każdego organu rejestrującego pojemność rejestracyjną dla tablic rejestracyjnych:
 - a) tymczasowych oraz
 - b) samochodowych jednorzędowych zmniejszonych i tymczasowych, dla pojazdu posiadającego zmniejszone wymiary miejsca konstrukcyjnie przeznaczonego do umieszczenia tablicy rejestracyjnej.
2. Ewidencję tablic rejestracyjnych indywidualnych prowadzi się w postaci elektronicznej lub papierowej.
3. Wyznaczone w ramach województwa dla każdego organu rejestrującego pojemności rejestracyjne dla tablic rejestracyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także numery rejestracyjne tablic rejestracyjnych indywidualnych wpisane do ewidencji tych tablic zawierają informację o wyróżniku województwa i wyróżnikach pojazdów albo wyróżnikach indywidualnych pojazdów.
4. Wpisanie wyróżnika indywidualnego pojazdu do ewidencji tablic rejestracyjnych indywidualnych następuje na wniosek organu rejestrującego, o ile identyczny wyróżnik indywidualny pojazdu nie został nadany na terenie województwa dla innego pojazdu.
5. Właściwy miejscowo dla siedziby sejmiku województwa prezydent miasta na prawach powiatu udostępnia organom rejestrującym informacje z ewidencji tablic rejestracyjnych indywidualnych oraz pojemności rejestracyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2.
6. Ewidencję tablic rejestracyjnych indywidualnych prowadzi się w sposób zabezpieczający przed zniszczeniem oraz dostępem osób nieuprawnionych. Wyznaczenia i udostępnienia pojemności rejestracyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dokonuje się w sposób zabezpieczający przed dostępem osób nieuprawnionych.

Art. 73b.

1. Minister właściwy do spraw informatyzacji oraz minister właściwy do spraw transportu wyznaczają i prowadzą punkty kontaktowe umożliwiające wymianę informacji o pojazdach zarejestrowanych z państwami członkowskimi Unii

Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Urząd obsługujący ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz urząd obsługujący ministra właściwego do spraw transportu informują o wyznaczonych punktach kontaktowych, o których mowa w ust. 1, administracje państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, właściwe w sprawach rejestracji lub ewidencji pojazdów, podając:
 - 1) nazwę urzędu obsługującego ministra prowadzącego punkt kontaktowy i adres siedziby tego urzędu;
 - 2) zakres zadań wykonywanych przez punkt kontaktowy;
 - 3) dane osoby obsługującej punkt kontaktowy: imię, nazwisko i zajmowane przez nią stanowisko oraz adres poczty elektronicznej tej osoby;
 - 4) adres poczty elektronicznej punktu kontaktowego.
 3. Punkt kontaktowy prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji informuje właściwy organ w sprawach rejestracji lub ewidencji pojazdów państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, albo właściwy wyznaczony punkt kontaktowy tego państwa o rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdu sprowadzonego z państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, podając następujące dane pojazdu:
 - 1) cechę identyfikacyjną;
 - 2) numer rejestracyjny nadany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) uprzedni numer rejestracyjny z państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, z którego pochodzi pojazd;
 - 4) datę rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) inne dane, jeżeli konieczność ich przekazania została uzgodniona z właściwymi organami w sprawach rejestracji lub ewidencji pojazdów państw członkowskich, o których mowa w ust. 1.
 4. Dane, o których mowa w ust. 3, przekazuje się nie później niż do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dane dotyczą.
 5. Punkt kontaktowy prowadzony przez ministra właściwego do spraw transportu jest wyznaczony do otrzymywania od właściwych organów w sprawach rejestracji lub ewidencji pojazdów państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, albo wyznaczonych punktów kontaktowych tych państw informacji o zarejestrowaniu za
-

granicą pojazdu pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Punkt kontaktowy prowadzony przez ministra właściwego do spraw transportu przekazuje otrzymaną informację punktowi kontaktowemu prowadzonemu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, który na podstawie danych zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów ustala krajowy organ rejestrujący, który uprzednio zarejestrował pojazd wskazany w tej informacji, i przekazuje ją temu organowi.

6. Czynności, o których mowa w ust. 3 i 5, mogą być wykonywane za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję pojazdów.
7. Organ rejestrujący, wykonując czynności związane z rejestracją pojazdu, współpracuje z właściwymi organami w sprawach rejestracji państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, lub z właściwymi wyznaczonymi punktami kontaktowymi tych państw, w celu sprawdzenia, w uzasadnionych przypadkach, statusu prawnego pojazdu przed jego rejestracją na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli pojazd był uprzednio zarejestrowany na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
8. Jeżeli w związku z zarejestrowaniem pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1, wymaga zwrotu wydanego przez siebie dowodu rejestracyjnego, zwrotu dokonuje organ rejestrujący. Dowód rejestracyjny zwraca się właściwemu organowi w sprawach rejestracji państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, lub właściwemu wyznaczonemu punktowi kontaktowemu tego państwa.

Art. 73c.

1. Właściciel nowego pojazdu samochodowego, przyczepy lub motoroweru nabytego w salonie sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów może upoważnić ten salon lub uprawnionego przedstawiciela tego salonu do:
 - 1) złożenia wniosku o rejestrację pojazdu lub
 - 2) odbioru decyzji o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenia czasowego i zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych.
2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, opatruje się odpowiednio podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

3. Salon sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub uprawniony przedstawiciel tego salonu niezwłocznie składają wniosek o rejestrację pojazdu przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego w systemie teleinformatycznym wskazanym na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji.
4. Wniosek o rejestrację pojazdu zawiera:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę właściciela pojazdu;
 - 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby właściciela pojazdu;
 - 3) adres do doręczeń;
 - 4) numer PESEL lub numer identyfikacyjny REGON właściciela pojazdu, a w przypadku cudzoziemca, który nie ma nadanego numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego jego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
 - 5) datę i miejsce urodzenia właściciela pojazdu;
 - 6) rodzaj pojazdu i jego przeznaczenie;
 - 7) markę, typ, model pojazdu;
 - 8) rok produkcji pojazdu;
 - 9) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy pojazdu;
 - 10) informację o sposobie odbioru przez właściciela pojazdu decyzji o rejestracji pojazdu i dowodu rejestracyjnego – w urzędzie obsługującym organ rejestrujący albo za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) na koszt odbiorcy oraz informację o sposobie odbioru decyzji o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenia czasowego i zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych – w urzędzie obsługującym organ rejestrujący przez salon sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub jego uprawnionego przedstawiciela albo przez właściciela pojazdu, albo za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy, po przesłaniu ich przez organ rejestrujący na adres salonu sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub jego uprawnionego przedstawiciela albo na adres do doręczeń, wskazane we wniosku o rejestrację pojazdu;

- 11) adres poczty elektronicznej, numer telefonu oraz adres salonu sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub uprawnionego przedstawiciela tego salonu.
5. Wniosek o rejestrację pojazdu może zawierać wskazanie, że właściciel pojazdu wnosi o wydanie:
- 1) indywidualnych tablic rejestracyjnych;
 - 2) tablic samochodowych zmniejszonych;
 - 3) dodatkowej tablicy rejestracyjnej do oznaczenia bagażnika zakrywającego tylną tablicę rejestracyjną.
6. Do wniosku o rejestrację pojazdu dołącza się w postaci elektronicznej oryginał lub kopię:
- 1) upoważnienia, o którym mowa w ust. 1;
 - 2) dowodu nabycia pojazdu;
 - 3) dokumentów, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 3, 6 lub 6a lub ust. 1b;
 - 4) potwierdzenia dokonania opłat za wydanie pozwolenia czasowego, zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych i dowodu rejestracyjnego;
 - 5) potwierdzenia dokonania opłaty ewidencyjnej;
 - 6) potwierdzenia dokonania opłaty skarbowej za udzielone pełnomocnictwo.
7. Złożenie formularza elektronicznego, o którym mowa w ust. 3, stanowi potwierdzenie autentyczności kopii dokumentów dołączonych do wniosku o rejestrację pojazdu.
8. Opłaty, o których mowa w ust. 6 pkt 4–6, stanowią koszt właściciela pojazdu.
9. Decyzję o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne organ rejestrujący:
- 1) przekazuje salonowi sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub jego uprawnionemu przedstawicielowi albo
 - 2) przesyła na adres salonu sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub jego uprawnionego przedstawiciela, wskazane we wniosku o rejestrację pojazdu, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy, albo
 - 3) przekazuje właścicielowi pojazdu, albo
 - 4) przesyła właścicielowi pojazdu na adres do doręczeń wskazany we wniosku o rejestrację pojazdu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy.

10. Decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny właściciel pojazdu odbiera w urzędzie obsługującym organ rejestrujący albo organ rejestrujący przesyła te dokumenty na adres do doręczeń wskazany we wniosku o rejestrację pojazdu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy.
11. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw transportu, określi wzór wniosku o rejestrację pojazdu w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i ...).

Art. 73d.

1. Przedstawiciel producenta pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje dane swojego punktu kontaktowego do Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego, podając: nazwę i adres przedstawiciela producenta pojazdów oraz adres jego poczty elektronicznej i jego numer telefonu, a także imię i nazwisko osoby reprezentującej przedstawiciela producenta. Dane te przekazuje się niezwłocznie po powołaniu przedstawiciela producenta, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia tego powołania.
2. Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego prowadzi bazę punktów kontaktowych przedstawicieli producentów pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W bazie tej zamieszcza się dane punktu kontaktowego przedstawiciela producenta pojazdów, o których mowa w ust. 1, oraz datę wprowadzenia danych do tej bazy.
3. Przedstawiciel producenta pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zawiadomić Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego o zmianie danych swojego punktu kontaktowego, o których mowa w ust. 1, oraz o zaprzestaniu działalności przez przedstawiciela producenta pojazdów, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności. Na podstawie tego zawiadomienia Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego aktualizuje bazę punktów kontaktowych przedstawicieli producentów pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W celu ułatwienia prowadzenia przez organy rejestrujące postępowań w sprawach rejestracji pojazdów Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego udostępnia organom rejestrującym:

- 1) bazę punktów kontaktowych przedstawicieli producentów pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,**
 - 2) wzory wymaganych podpisów na wydawanych dokumentach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 3**
- za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 75e ust. 1.>**

Art. 74.

[1. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje, w przypadkach określonych w ust. 2, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela pojazdu, wydając pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.]

<1. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje, w przypadkach określonych w ust. 2, organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania właściciela pojazdu, wydając decyzję o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.>

<1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, czasowej rejestracji może dokonać również organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce zakupu pojazdu lub jego odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.>

2. Czasowej rejestracji dokonuje się:

- 1) z urzędu - po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu;
- 2) na wniosek właściciela pojazdu - w celu umożliwienia:
 - a) wywozu pojazdu za granicę,
 - b) przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy;
- 3) (uchylony);

2a. Czasowej rejestracji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, można dokonać pomimo braku dołączonych do wniosku o rejestrację dokumentów, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 6 i 6a. Dokumenty te powinny zostać złożone przed wydaniem dowodu rejestracyjnego.

2b. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje się warunkowo, jeżeli właściciel pojazdu złoży oświadczenie, że w okresie od tej rejestracji do wydania dowodu rejestracyjnego nie nastąpi zmiana w zakresie własności pojazdu.

<2c. Przepisów ust. 2a i 2b nie stosuje się w przypadku wniosku o rejestrację pojazdu złożonego przez salon sprzedaży pojazdów samochodowych lub uprawnionego przedstawiciela tego salonu, o którym mowa w art. 73c ust. 1 pkt 1.

2d. Organ rejestrujący nie dokonuje czasowej rejestracji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, w przypadku gdy są spełnione jednocześnie następujące warunki:

- 1) pojazd był ostatnio zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, składając wniosek o rejestrację pojazdu, wnioskują o zachowanie dotychczasowego numeru rejestracyjnego;**
- 2) organ rejestrujący pozytywnie zweryfikował w dniu złożenia wniosku o rejestrację pojazdu dane zawarte w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym w centralnej ewidencji pojazdów;**
- 3) w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym jest miejsce na dokonanie przez organ rejestrujący adnotacji o treści: „W dniu ... złożono wniosek o rejestrację pojazdu w” oraz wpisanie daty i nazwy urzędu obsługującego organ dokonujący adnotacji.**

2e. W przypadku, o którym mowa w ust. 2d, organ rejestrujący:

- 1) dokonuje legalizacji dotychczasowych tablic (tablicy) rejestracyjnych;**
- 2) wydaje decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny.**

2f. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani odebrać decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o rejestrację pojazdu.>

3. Czasowej rejestracji dokonuje się na okres nieprzekraczający 30 dni. Termin ten może być jednorazowo przedłużony o 14 dni w celu wyjaśnienia spraw związanych z rejestracją pojazdu.

4. (uchylony).

5. Po upływie terminu czasowej rejestracji [*pozwolenie czasowe i*] tablice rejestracyjne zwraca się do organu, który je wydał, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a.

<6. W przypadku gdy właściciel pojazdu zamierza skorzystać z wyrejestrowania pojazdu z urzędu, o którym mowa w art. 79 ust. 3b, składając wniosek o czasową rejestrację pojazdu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, składa oświadczenie, że pojazd zostanie wywieziony za granicę. Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.>

<Art. 74a.

1. Organ rejestrujący na wniosek właściciela pojazdu albo podmiotu, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, wydaje wtórnik dowodu rejestracyjnego, nowy dowód rejestracyjny, wtórnik pozwolenia czasowego, wtórnik tablic (tablicy) rejestracyjnych lub nowe tablice (tablicę) rejestracyjne, po pozytywnej weryfikacji, w dniu złożenia wniosku, w centralnej ewidencji pojazdów danych zawartych odpowiednio w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym albo w dotychczasowym pozwoleniu czasowym.
2. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia stwierdzenia utraty dowodu rejestracyjnego albo jego zniszczenia w stopniu powodującym jego nieczytelność, złożyć do organu rejestrującego wniosek o wydanie wtórnika dowodu rejestracyjnego oraz:
 - 1) złożyć oświadczenie o utracie dowodu rejestracyjnego – w przypadku jego utraty;
 - 2) oddać dotychczasowy dowód rejestracyjny – w przypadku jego zniszczenia w stopniu powodującym jego nieczytelność.
3. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, mogą złożyć do organu rejestrującego wniosek o wydanie wtórnika pozwolenia czasowego w przypadku jego utraty albo zniszczenia w stopniu powodującym jego nieczytelność, przy czym składając ten wniosek właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani:
 - 1) złożyć oświadczenie o utracie pozwolenia czasowego – w przypadku jego utraty;
 - 2) oddać dotychczasowe pozwolenie czasowe – w przypadku jego zniszczenia w stopniu powodującym jego nieczytelność.

4. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani złożyć do organu rejestrującego wnioski o wydanie nowego dowodu rejestracyjnego w przypadku:
- 1) dokonania w pojeździe zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę stanu faktycznego w zakresie danych zawartych w dotychczasowym w dowodzie rejestracyjnym, albo
 - 2) zmiany stanu faktycznego w zakresie danych obecnego właściciela lub posiadacza pojazdu zawartych w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym
– w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana tego stanu.
5. Organ rejestrujący wydaje nowy dowód rejestracyjny również w przypadku wniosku właściciela pojazdu albo podmiotu, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5:
- 1) o wydanie tablic (tablicy) rejestracyjnych albo ich wtórników z nowym numerem rejestracyjnym dla pojazdu;
 - 2) jeżeli w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym brakuje miejsca na dokonanie adnotacji, o której mowa w art. 75 ust. 1;
 - 3) gdy właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, wyrazili wolę wymiany dowodu rejestracyjnego, jeżeli diagnosta wypełnił wszystkie rubryki w dowodzie rejestracyjnym przeznaczone do wpisania terminu następnego badania technicznego pojazdu.
6. W przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 4 i 5, organ rejestrujący, w dniu złożenia wniosku, dokonuje w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym adnotacji, jeżeli jest miejsce na jej dokonanie, o treści: „W dniu ... złożono wniosek o nowy dowód rejestracyjny w ...” oraz wpisuje datę i nazwę urzędu obsługującego organ dokonujący adnotacji. Dotychczasowy dowód rejestracyjny jest ważny do czasu wydania nowego dowodu rejestracyjnego.
7. Organ rejestrujący, po wyprodukowaniu wtórnika dowodu rejestracyjnego albo nowego dowodu rejestracyjnego, wydaje, a właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani odebrać wtórnik dowodu rejestracyjnego albo nowy dowód rejestracyjny w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o ich wydanie. Na wniosek właściciela pojazdu albo podmiotu, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, organ rejestrujący przesyła wtórnik dowodu rejestracyjnego albo nowy dowód rejestracyjny za pośrednictwem operatora

pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy.

8. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia stwierdzenia utraty albo zniszczenia tablic (tablicy) rejestracyjnych, złożyć do organu rejestrującego wnioski o wydanie wtórnika tablic (tablicy) rejestracyjnych oraz:
 - 1) złożyć oświadczenie o utracie tablic (tablicy) rejestracyjnych – w przypadku ich utraty;
 - 2) oddać zniszczone tablice (tablicę) rejestracyjne – w przypadku ich zniszczenia.
9. W przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 2, 4, 5 i 8, organ rejestrujący, w dniu złożenia tego wniosku, wydaje, na wniosek właściciela pojazdu albo podmiotu, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, pozwolenie czasowe oraz zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne. Pozwolenie czasowe oraz zalegalizowane tablice (tablica) rejestracyjne są ważne do czasu wydania odpowiednio wtórnika dowodu rejestracyjnego, nowego dowodu rejestracyjnego, wtórnika tablic (tablicy) rejestracyjnych lub nowych tablic (tablicy) rejestracyjnych.
10. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 1 i ust. 8 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
11. W przypadkach, o których mowa w ust. 8, właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, mogą złożyć do organu rejestrującego wnioski o wydanie zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych z nowym numerem rejestracyjnym dla pojazdu. W takim przypadku organ rejestrujący wydaje nową decyzję o rejestracji pojazdu, zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne z nowym numerem rejestracyjnym dla pojazdu i nowy dowód rejestracyjny.
12. Do wniosku o wydanie wtórnika dodatkowej zalegalizowanej tablicy rejestracyjnej, o której mowa w art. 73 ust. 1b, stosuje się przepis ust. 8.
13. Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, mogą zwrócić organowi rejestrującemu dodatkową zalegalizowaną tablicę rejestracyjną, o której mowa w art. 73 ust. 1b, albo jej wtórnik po przedstawieniu dowodu rejestracyjnego.

Art. 74b.

1. **Tablice rejestracyjne przekazane organowi rejestrującemu w wyniku ich wymiany albo zwrotu oraz wyrejestrowania albo przerejestrowania pojazdu, będące wycofanymi z użytku, organ rejestrujący przekazuje przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 75a ust. 2, produkującemu tablice rejestracyjne na zamówienie tego organu rejestrującego.**
2. **Tablice rejestracyjne będące wycofanymi z użytku, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca, o którym mowa w art. 75a ust. 2, odbiera na własny koszt w siedzibie urzędu obsługującego organ rejestrujący, dokonuje ich zniszczenia i zagospodarowuje je zgodnie z przepisami o odpadach.>**

Art. 75.

1. Jeżeli używanie pojazdu uzależnione jest od szczególnych warunków określonych przepisami, [*starosta*] **<organ rejestrujący>** wpisuje w dowodzie rejestracyjnym lub pozwoleniu czasowym odpowiednie zastrzeżenie.
2. Dowód rejestracyjny, pozwolenie czasowe, zalegalizowane tablice (tablica) rejestracyjne [*i nalepka kontrolna*] oraz ich wtórniki są wydawane za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Opłatę oraz opłatę ewidencyjną pobiera organ dokonujący rejestracji.
3. Zabrania się rejestracji pojazdu złożonego poza wytwórnią, z wyjątkiem pojazdu marki "SAM" oraz pojazdu zabytkowego.

Art. 75ab.

1. Wpisu do rejestru dokonuje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy, zawierającego następujące dane:
 - 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania;
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
 - 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
 - 4) adres siedziby oraz adresy jednostek, w których będzie wykonywana działalność, o której mowa w art. 75a ust. 1;
 - 5) podpis przedsiębiorcy oraz oznaczenie daty i miejsca złożenia wniosku.
2. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca składa:
 - 1) oświadczenie o posiadaniu certyfikatu, o którym mowa w art. 75a ust. 2 pkt 2, wraz z danymi umożliwiającymi jego identyfikację;

- 2) zaświadczenie albo oświadczenie o niekaralności za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom:
 - a) przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną,
 - b) osób - członków władz organów osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej oraz
- 3) oświadczenie następującej treści:

"Oświadczam, że:

 - 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru są kompletne i zgodne z prawdą;
 - 2) znane mi są i spełniam szczególne warunki wykonywania działalności, o której mowa w art. 75a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
 - 3) posiadam aktualny dokument określający status jednostki będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej."
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, powinno również zawierać:
 - 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania;
 - 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
 - 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.
5. Minister właściwy do spraw transportu określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, zawierającego oświadczenie o posiadaniu certyfikatu, o którym mowa w art. 75a ust. 2 pkt 2, wraz z danymi umożliwiającymi jego identyfikację, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne [(Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730, 848, 1590 i 2294)].

<Art. 75e.

- 1. Wytwórca dowodów rejestracyjnych zapewnia system teleinformatyczny umożliwiający realizację zadań organów rejestrujących w zakresie rejestracji, czasowej rejestracji, czasowego wycofania z ruchu, wyrejestrowania i profesjonalnej**
-

rejestracji pojazdów, w tym w zakresie procesu wytwarzania, personalizacji i dystrybucji dokumentów związanych z realizacją tych zadań.

2. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, zapewnia integralność powiązania procesu wytwarzania dokumentów związanych z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1, z danymi gromadzonymi w centralnej ewidencji pojazdów, z uwzględnieniem referencyjności tych danych przy realizacji tych zadań.
3. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, zapewnia co najmniej funkcjonalności spójne z systemem teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję pojazdów.
4. Minister właściwy do spraw informatyzacji nadzoruje interoperacyjność systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, z systemem teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję pojazdów.
5. Minister właściwy do spraw informatyzacji zawiera z wytwórcą dowodów rejestracyjnych umowę regulującą:
 - 1) zasady współpracy w zakresie:
 - a) określenia charakteru i zakresu zmian dostosowujących system teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, do zmian w systemie teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję pojazdów,
 - b) udostępniania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji informacji i doświadczenia technicznego, w tym dokumentacji, dotyczących systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, niezbędnych ministrowi do sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 4;
 - 2) odpłatności za realizację zmian oraz za udostępnianie informacji i doświadczenia technicznego, o których mowa w pkt 1.
6. Koszty związane z zawarciem i realizacją umowy, o której mowa w ust. 5, są finansowane ze środków Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.
7. Wytwórca dowodu rejestracyjnego umożliwia odczyt danych zakodowanych w dowodzie rejestracyjnym podmiotom, o których mowa w art. 80c ust. 1 i 2a, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, na wniosek danego podmiotu, albo innym podmiotom za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 80c ust. 1 i 2a. Wniosek zawiera nazwę wnioskodawcy i jego adres oraz cel odczytu danych zakodowanych w dowodzie rejestracyjnym.

8. Wytwórca dowodu rejestracyjnego przedstawia wnioskodawcy warunki umożliwienia odczytu danych zakodowanych w dowodzie rejestracyjnym, w tym koszty z tym związane.
9. Po uzgodnieniu warunków, o których mowa w ust. 8, wytwórca dowodu rejestracyjnego udziela terminowej i określonej co do zakresu licencji na wykorzystanie biblioteki umożliwiającej odczyt danych zakodowanych w dowodzie rejestracyjnym.>

Art. 76.

1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej:

[a) warunki i tryb rejestracji pojazdów, czasowej rejestracji pojazdów, wyrejestrowania pojazdów, z zastrzeżeniem ust. 2-3, oraz wzory dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, nalepki kontrolnej, tablic rejestracyjnych oraz innych tablic, cech identyfikacyjnych i oznaczeń, w które zaopatruje się pojazd, a także ich opis,]

<a) warunki i tryb rejestracji, czasowej rejestracji i wyrejestrowania pojazdów, z zastrzeżeniem ust. 2–3, oraz wzory:

- **dowodu rejestracyjnego i pozwolenia czasowego oraz ich opis,**
- **tablic rejestracyjnych oraz innych tablic, cech identyfikacyjnych i oznaczeń, w które zaopatruje się pojazd, a także ich opis oraz sposób ich umieszczenia,>**

b) warunki dystrybucji blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych *[i nalepek kontrolnych],*

c) szczegółowe wymagania techniczne dla tablic rejestracyjnych oraz zakres i sposób ich badania *[;] <,>*

<d) wzory innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów:

- **wniosku o rejestrację, czasową rejestrację, wyrejestrowanie pojazdu lub zawiadomienia o nabyciu lub zbyciu pojazdu,**
- **decyzji o rejestracji, czasowej rejestracji albo wyrejestrowaniu pojazdu,**
- **wniosku o wydanie wtórnika dowodu rejestracyjnego, wtórnika pozwolenia czasowego, wtórnika tablic (tablicy) rejestracyjnych, nowego dowodu rejestracyjnego lub tablic (tablicy) rejestracyjnych z nowym numerem rejestracyjnym dla pojazdu,**

- **zaświadczenia potwierdzającego dane zawarte w utraconym dowodzie rejestracyjnym,**
- **wniosku o wydanie dodatkowej zalegalizowanej tablicy rejestracyjnej do oznaczenia bagażnika zakrywającego tylną tablicę rejestracyjną dla pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;>**

[2) wysokość opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, tablic (tablicy) rejestracyjnych i nalepki kontrolnej oraz ich wtórników;]

<2)wysokość opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych oraz ich wtórników;>

3) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzory dokumentów w tych sprawach.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz pojazdów należących do obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, o których mowa w art. 73 ust. 2b, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

2a. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz Ministrem Obrony Narodowej oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Służby Ochrony Państwa, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

4. Prezes Rady Ministrów, uwzględniając wymagania wynikające z obowiązku ochrony informacji niejawnych określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu:
 - 1) warunki i tryb rejestracji pojazdów resortu spraw wewnętrznych, obrony narodowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową, wykorzystywanych do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych;
 - 2) szczególny tryb i warunki przekazywania blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych [*, nalepek kontrolnych*] i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych, o których mowa w art. 73 ust. 3a;
 - 3) szczególne wymagania w zakresie personalizacji tych blankietów.
5. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1-3, należy uwzględnić w szczególności:
 - 1) konieczność przeciwdziałania dopuszczeniu do ruchu pojazdów pochodzących z kradzieży;
 - 2) prawidłowe zabezpieczenie dokumentów związanych z rejestracją, tablicami rejestracyjnymi i innymi oznaczeniami;

<2a) potrzebę ujednoczenia dokumentów związanych z rejestracją pojazdów oraz sposobu oznaczania pojazdów;>

 - 3) koszty działania administracji publicznej w sprawach rejestracji pojazdów;
 - 4) sposób wykorzystania pojazdów, o których mowa w ust. 2-3, przy wykonywaniu zadań określonych w przepisach dotyczących Służby Ochrony Państwa, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej.

[Art. 77.

1. *Producent lub importer nowych pojazdów jest obowiązany wydać kartę pojazdu dla każdego pojazdu samochodowego wprowadzonego do obrotu handlowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*
 2. *Karta pojazdu jest przekazywana właścicielowi pojazdu.*
-

Objaśnienie oznaczeń: [*] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3. Kartę pojazdu dla pojazdu samochodowego, innego niż określony w ust. 1, wydaje, za opłatą i po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, właściwy w sprawach rejestracji starosta przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem pojazdów zabytkowych i pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 2a, 2b i 4.
- 3a. Wtórnik karty pojazdu wydaje, za opłatą i po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, właściwy starosta.
4. Minister właściwy do spraw transportu:
 - 1) w porozumieniu z ministrami właściwym do spraw wewnętrznych oraz Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wydawania kart pojazdów oraz wzór karty pojazdu, a także jej opis;
 - 2) określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za kartę pojazdu oraz jej wtórnik;
 - 3) określi, w drodze rozporządzenia, dokumenty stanowiące podstawę wpisu danych do karty pojazdu oraz czynności jednostek zajmujących się dystrybucją, przechowywaniem i wydawaniem kart pojazdów;
 - 4) określi, w drodze rozporządzenia, warunki dystrybucji kart pojazdów.
5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4, należy uwzględnić znaczenie tych dokumentów dla rejestracji pojazdu oraz wysokość kosztów związanych z drukiem i dystrybucją kart pojazdów oraz ich wtórników.]

Art. 78.

1. W razie przeniesienia na inną osobę własności pojazdu zarejestrowanego, dotychczasowy właściciel przekazuje nowemu właścicielowi dowód rejestracyjny **<oraz zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu, jeżeli w dowodzie rejestracyjnym nie jest określony aktualny termin ważności badania technicznego>** [i kartę pojazdu, jeżeli była wydana].
 - 1a. W razie przeniesienia na inną osobę własności pojazdu czasowo wycofanego z ruchu dotychczasowy właściciel przekazuje nowemu właścicielowi decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu [i kartę pojazdu, jeżeli była wydana].
2. Właściciel pojazdu zarejestrowanego jest obowiązany zawiadomić w terminie nieprzekraczającym 30 dni starostę o:
 - 1) nabyciu lub zbyciu pojazdu;
 - 2) zmianie stanu faktycznego wymagającej zmiany danych zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym.

[3. Zdarzenia, o których mowa w ust. 2, są dokumentowane w karcie pojazdu; odpowiednich wpisów dokonuje starosta.]

4. Właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

5. W przypadku, gdy właścicielem lub posiadaczem pojazdu jest:

- 1) osoba prawna,
 - 2) jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną,
 - 3) jednostka samorządu terytorialnego,
 - 4) spółka kapitałowa w organizacji,
 - 5) podmiot w stanie likwidacji,
 - 6) przedsiębiorca niebędący osobą fizyczną,
 - 7) zagraniczna jednostka organizacyjna
- do udzielenia informacji, o której mowa w ust. 4, obowiązana jest osoba wyznaczona przez organ uprawniony do reprezentowania tego podmiotu na zewnątrz, a w przypadku niewyznaczenia takiej osoby - osoby wchodzące w skład tego organu zgodnie z żądaniem organu, o którym mowa w ust. 4, oraz sposobem reprezentacji podmiotu.

Art. 78a.

1. Czasowego wycofania pojazdu z ruchu dokonuje, na wniosek właściciela pojazdu lub podmiotu, [któremu powierzono pojazd w trybie przepisu art. 73 ust. 5, starosta] **<o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, organ rejestrujący>** właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, wydając decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu.

2. Wycofaniu czasowemu, na wniosek podmiotów, o których mowa w ust. 1, podlegają zarejestrowane:

- 1) samochody ciężarowe i przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 t;
- 2) ciągniki samochodowe;
- 3) pojazdy specjalne;
- 4) autobusy [.] <;>

<5) samochody osobowe w związku z koniecznością wykonania naprawy pojazdu wynikającej z uszkodzenia zasadniczych elementów nośnych konstrukcji:

a) w przypadkach, o których mowa w art. 81 ust. 11 pkt 1 lit. b oraz pkt 6,

b) w przypadku wystąpienia szkody istotnej.>

3. Decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu wydaje za opłatą organ, o którym mowa w ust. 1, po złożeniu przez właściciela pojazdu lub podmiot, *[któremu powierzono pojazd w trybie przepisu art. 73 ust. 5]* <o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5>, do depozytu w tym organie dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych.

4. Pojazd <, o którym mowa w ust. 2 pkt 1–4,> może być czasowo wycofany z ruchu na okres od 2 do 24 miesięcy. Okres ten może być przedłużony, jednak łączny okres wycofania pojazdu z ruchu nie może przekraczać 48 miesięcy, licząc od dnia wydania decyzji o jego czasowym wycofaniu z ruchu.

<4a. Samochód osobowy może być czasowo wycofany z ruchu na okres od 3 do 12 miesięcy bez możliwości przedłużenia tego okresu i nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym upłynął okres czasowego wycofania określony w ostatniej decyzji o jego czasowym wycofaniu z ruchu.

4b. W przypadku samochodu osobowego właściciel pojazdu lub podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, składając wniosek o czasowe wycofanie pojazdu z ruchu, składają oświadczenie, że pojazd ten wymaga wykonania naprawy w związku z uszkodzeniem zasadniczych elementów nośnych konstrukcji w przypadkach, o których mowa w art. 81 ust. 11 pkt 1 lit. b oraz pkt 6, lub w przypadku wystąpienia szkody istotnej. Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

4c. Warunkiem dopuszczenia samochodu osobowego do ruchu po jego czasowym wycofaniu jest wykonanie dodatkowego badania technicznego pojazdu potwierdzone w centralnej ewidencji pojazdów. W przypadku braku w centralnej ewidencji pojazdów informacji o dodatkowym badaniu technicznym dopuszczenie do ruchu następuje na podstawie przedłożonego zaświadczenia o przeprowadzonym dodatkowym badaniu technicznym pojazdu.>

5. Właściciel pojazdu lub podmiot, *[któremu powierzono pojazd w trybie przepisu art. 73 ust. 5]* <o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5>, jest obowiązany zapewnić wycofanemu z

ruchu pojazdowi postój poza drogą publiczną, strefą zamieszkania i strefą ruchu. Przepis art. 46 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

6. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki czasowego wycofania pojazdów z ruchu, wysokość opłat w zależności od okresu wycofania z ruchu, w wysokości nie wyższej niż 150 zł, oraz wzory dokumentów stosowanych w tym zakresie, mając na względzie konieczność przeciwdziałania używaniu pojazdów czasowo wycofanych z ruchu oraz koszty ponoszone przez organy administracji publicznej.

Art. 78b.

Opłata za wydanie:

- 1) dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych [*i nalepki kontrolnej*] oraz ich wtórników, o których mowa w art. 75 ust. 2,
[2) *karty pojazdu oraz jej wtórnika, o których mowa w art. 77 ust. 3 i 3a,*]
 - 3) decyzji o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, o której mowa w art. 78a ust. 3,
 - 4) decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów, blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych oraz zalegalizowanych profesjonalnych tablic (tablicy) rejestracyjnych, o których mowa w art. 80t ust. 2
- stanowi dochód powiatu.

Art. 79.

1. Pojazd podlega wyrejestrowaniu przez organ właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, na wniosek jego właściciela, w przypadku:
 - 1) przekazania pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, na podstawie zaświadczenia o demontażu pojazdu, o którym mowa w ust. 2 bądź w art. 24 ust. 1 pkt 2 lub art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, albo równoważnego dokumentu wydanego w innym państwie;
 - 2) kradzieży pojazdu, jeżeli jego właściciel złożył stosowne oświadczenie pod odpowiedzialnością karną za fałszywe zeznania;
 - 3) wywozu pojazdu z kraju, jeżeli pojazd został zarejestrowany za granicą lub zbyty za granicę;
 - 4) zniszczenia (kasacji) pojazdu za granicą;

- 5) udokumentowanej trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu bez zmiany w zakresie prawa własności;
- 6) przekazania niekompletnego pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, na podstawie zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lub art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, albo równoważnego dokumentu wydanego w innym państwie;
- 7) wycofania pojazdu z obrotu, o którym mowa w art. 70g ust. 5.

<1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, pojazd podlega wyrejestrowaniu na wniosek właściciela pojazdu będącego zbywcą albo nabywcą pojazdu wywożonego za granicę.>

2. W przypadku przekazania przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącemu punkt zbierania pojazdów pojazdu innego niż określony w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, w celu jego wyrejestrowania, przedsiębiorca wydaje zaświadczenie o demontażu tego pojazdu, odpowiadające wymogom określonym dla zaświadczenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2 lub art. 33 ust. 3 tej ustawy.

[3. W przypadku nieprzedłożenia przez właściciela pojazdu zaświadczenia o demontażu pojazdu, o którym mowa w ust. 2 bądź w art. 24 ust. 1 pkt 2 lub art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, lub zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lub art. 33 ust. 3 tej ustawy, albo równoważnego dokumentu wydanego w innym państwie, organ rejestrujący, po upływie 30 dni od dnia otrzymania informacji od administratora danych i informacji zgromadzonych w ewidencji o przekazaniu przez stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 16, dokonuje wyrejestrowania pojazdu z urzędu.]

<3. Organ rejestrujący dokonuje wyrejestrowania pojazdu z urzędu na podstawie informacji otrzymanej od administratora danych i informacji zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów o przekazaniu przez stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 16, niezwłocznie po dniu otrzymania tej informacji, jeżeli do tego dnia właściciel pojazdu nie złożył wniosku o wyrejestrowanie pojazdu na podstawie ust. 1 pkt 1 albo 6.>

3a. W przypadku otrzymania informacji od organu właściwego do rejestracji pojazdów państwa członkowskiego, innego niż Rzeczpospolita Polska, o zarejestrowaniu pojazdu, organ rejestrujący dokonuje wyrejestrowania pojazdu z urzędu.

<3b. Organ rejestrujący dokonuje wyrejestrowania pojazdu z urzędu w przypadku gdy wydane zostało pozwolenie czasowe na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. a i właściciel pojazdu złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 74 ust. 6.>

4. Pojazd wyrejestrowany nie podlega powtórnej rejestracji, z wyjątkiem pojazdu:

- 1) odzyskanego po kradzieży;
- 2) zabytkowego;
- 3) mającego co najmniej 25 lat uznanego przez rzeczoznawcę samochodowego za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji;
- 4) ciągnika i przyczepy rolniczej;
- 5) wywiezionego z kraju lub zbytego za granicą, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, warunkiem wyrejestrowania pojazdu jest wniesienie przez właściciela pojazdu opłaty na rzecz gminy na realizację zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku w gminach. Przepisu nie stosuje się do pojazdów Policji i jednostek ochrony przeciwpożarowej.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, uwzględniając w szczególności koszty ponoszone przez gminy związane z usuwaniem negatywnych skutków utraty pojazdu oraz kosztów związanych z usuwaniem wraków, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5.

Art. 79c.

W przypadku utworzenia, połączenia, podzielenia lub zniesienia powiatów lub zmiany nazwy powiatu albo miejscowości, dowody rejestracyjne, blankiety profesjonalnych dowodów rejestracyjnych, pozwolenia czasowe, tablice rejestracyjne, profesjonalne tablice rejestracyjne [*znaki legalizacyjne i nalepki kontrolne*] **<i znaki legalizacyjne>** wydane przed dniem wejścia w życie przepisów tworzących, łączących, dzielących lub znoszących powiaty lub zmieniających nazwę powiatu albo miejscowości, zachowują ważność.

Art. 80.

Zadania i kompetencje określone w art. 73 ust. 1 i 2, art. 74 ust. 1, **<art. 74a ust. 1,>** art. 75, [art. 77 ust. 3, art. 78 ust. 3] **<, art. 78a ust. 1, art. 79 ust. 1>** i art. 80t ust. 2 nie mogą być powierzone w drodze porozumienia gminie. Przepis ten nie dotyczy miasta stołecznego Warszawy.

Art. 80b.

1. W ewidencji gromadzi się następujące dane:

- 1) identyfikujące pojazd:
 - a) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy pojazdu,
 - b) numer rejestracyjny pojazdu;
- 2) o właścicielu pojazdu:
 - a) imię i nazwisko (nazwę lub firmę),
 - b) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - c) datę i miejsce urodzenia,
 - d) numer identyfikacyjny REGON,
 - e) adres zamieszkania (siedziby),
 - f) datę zgonu;
- 3) o posiadaczu pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5:
 - a) imię i nazwisko (nazwę lub firmę),
 - b) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - c) datę i miejsce urodzenia,
 - d) numer identyfikacyjny REGON,
 - e) adres zamieszkania (siedziby),
 - f) datę zgonu;
- 4) o użytkowniku pojazdu użytkowanego na podstawie umowy leasingu, o rejestrację którego wnioskował leasingodawca (właściciel pojazdu):
 - a) imię i nazwisko (nazwę lub firmę),

- b) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - c) datę i miejsce urodzenia,
 - d) numer identyfikacyjny REGON,
 - e) adres zamieszkania (siedziby),
 - f) datę zgonu;
- 5) o zbyciu pojazdu:
- a) datę zgłoszenia zbycia pojazdu,
 - b) datę zbycia pojazdu,
 - c) dane nabywcy:
 - imię i nazwisko (nazwę lub firmę),
 - numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - datę i miejsce urodzenia,
 - numer identyfikacyjny REGON,
 - adres zamieszkania (siedziby),
 - datę zgonu;
- 6) o obowiązkowym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu:
- [a) imię i nazwisko (nazwę lub firmę) ubezpieczonego i jego adres zamieszkania (siedziby),*
 - b) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,*
 - c) datę i miejsce urodzenia,*
 - d) numer identyfikacyjny REGON,]*
 - e) dane zakładu ubezpieczeń, który zawarł umowę,
 - f) dane o umowie;
- 7) o zastawach rejestrowych ustanowionych na pojeździe:
- a) dane o pojeździe, na którym ustanowiono zastaw rejestrowy,
 - b) (uchylona),
 - c) numer pozycji w rejestrze zastawów,
-

- d) datę dokonania wpisu w rejestrze zastawów,
 - e) imię i nazwisko (nazwę lub firmę) zastawnika,
 - f) numer PESEL zastawnika,
 - g) numer identyfikacyjny REGON zastawnika,
 - h) datę wykreślenia zastawu z rejestru zastawów,
 - i) nazwę (oznaczenie) sądu, który dokonał wpisu;
- 8) o dokumentach pojazdu:
- a) dane o dowodzie rejestracyjnym,
 - b) dane o pozwoleniu czasowym [,]
 - [c) dane o karcie pojazdu]*
- oraz o ich wtórnikach;
- 8a) o profesjonalnej rejestracji pojazdów, w tym wynikające z decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów i dotyczące blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych;
- 8b) zamieszczone w wykazie pojazdów używanych w ruchu drogowym prowadzonym przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2:
- a) o pojazdach używanych przez podmiot uprawniony w ruchu drogowym z wykorzystaniem profesjonalnych dowodów rejestracyjnych,
 - b) o profesjonalnych dowodach rejestracyjnych;
- 9) o tablicach rejestracyjnych pojazdu i ich legalizacji [*, o nalepkach kontrolnych,*] oraz o ich wtórnikach;
- 9a) o profesjonalnych tablicach rejestracyjnych oraz ich legalizacji;
- 10) o badaniach technicznych pojazdu;
- 11) o szkodach istotnych;
- 12) o nadaniu i wybiciu nowego numeru nadwozia (podwozia);
- 13) techniczne o pojeździe;
- 14) o kradzieży i odnalezieniu pojazdu;
- 15) o zatrzymaniu dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego;
- 15a) o zatrzymaniu profesjonalnego dowodu rejestracyjnego lub blankietu profesjonalnego dowodu rejestracyjnego;
- 16) o demontażu pojazdu lub przyjęciu niekompletnego pojazdu;
- 16a) o stacjach demontażu lub punktach zbierania pojazdów;

- 17) o czasowym wycofaniu i ponownym dopuszczeniu do ruchu pojazdu oraz o jego wyrejestrowaniu;
 - 18) o homologacji pojazdu, dopuszczeniu jednostkowym pojazdu, dopuszczeniu indywidualnym WE pojazdu albo dopuszczeniu do ruchu drogowego pojazdu z końcowej partii produkcji;
 - 19) identyfikator osoby lub podmiotu dokonujących w ewidencji wprowadzenia lub zmiany danych;
 - 20) o zabezpieczeniach ustanowionych na pojeździe, w tym o zajęciu pojazdu przez organ egzekucyjny, oraz o ich zniesieniu;
 - 21) o wymianie drogomierza;
 - 22) o odczycie wskazania drogomierza w czasie kontroli [.] <;>
 - <23> o przekroczeniach terminów, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1.>**
2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy katalog gromadzonych w ewidencji danych, o których mowa w ust. 1 pkt 6 lit. e i f, pkt 7 lit. a, pkt 8-18 [i 20-22] **<i 20–23>**, przekazywanych przez podmioty, o których mowa w art. 80ba ust. 1, oraz uzupełnianych automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję, mając na względzie użyteczność oraz proporcjonalność zakresu i rodzaju przetwarzanych danych, a także obowiązek monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do emisji CO2.
 3. Danych zgromadzonych w ewidencji nie usuwa się.
 4. (uchylony).
 5. Administrator danych i informacji zgromadzonych w ewidencji przekazuje staroście informację o zatrzymaniu profesjonalnego dowodu rejestracyjnego oraz o niezwróceniu przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych, profesjonalnych dowodów rejestracyjnych i profesjonalnych tablic (tablicy) rejestracyjnych w terminie określonym w art. 80y ust. 1 poprzez jej automatyczne udostępnienie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję do pobrania za pomocą systemu teleinformatycznego, z wykorzystaniem którego starosta wykonuje zadania związane z rejestracją pojazdów.

Art. 80ba.

1. Dane, o których mowa w art. 80b ust. 1, są przekazywane do ewidencji:
-

Objaśnienie oznaczeń: [i] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) przez organ właściwy w sprawach rejestracji pojazdów - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 1, pkt 2-5 z wyłączeniem daty zgonu, pkt 8, 8a, 9 i 9a, pkt 10 w zakresie terminu okresowego badania technicznego pojazdu w przypadku rejestracji pojazdu wcześniej niezarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pkt 12, 13, 17, 18 [*i 20*] <, **20 i 23**>;
- 2) przez zakłady ubezpieczeń - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 6 i 11, oraz w przypadku zawierania umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów dla pojazdu niezarejestrowanego także pkt 1 i 13;
- 2a) przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, któremu wydano decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 8b;
- 3) przez właściwą jednostkę organizacyjną Policji - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 14;
- 4) przez właściwą jednostkę organizacyjną Policji, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Inspekcji Transportu Drogowego lub Żandarmerii Wojskowej - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 15 i 15a;
- 5) przez centralną informację o zastawach rejestrowych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Ministra Sprawiedliwości, niezwłocznie po dokonaniu przez sąd wpisu zastawu rejestrowego do rejestru zastawów - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 7;
- 6) przez stacje kontroli pojazdów - z wyłączeniem pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 3 - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 10, 15 i 21, oraz w przypadku przeprowadzania badania technicznego lub dokonania odczytu drogomierza pojazdu niezarejestrowanego - także pkt 1 i 13;
- 6a) przez właściwą jednostkę organizacyjną Policji, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego, Żandarmerii Wojskowej lub Służby Celno-Skarbowej - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 22, a w przypadku odczytu drogomierza pojazdu niezarejestrowanego - także pkt 1 i 13;
- 7) przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 11.
- 8) przez marszałka województwa - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 16a;

[9) przez stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów - w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 16.]

<9) przez stację demontażu lub punkty zbierania pojazdów – z wyłączeniem pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 3 – w zakresie danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 16.>

- 1a. Dane, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 6 lit. e i f, pkt 7 lit. a, pkt 8-18 [i 20-22] **<i 20–23>**, mogą zawierać dodatkowo dane uzupełniane automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję.
2. Dane, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 19, są uzupełniane w sposób automatyczny przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję.
3. Podmioty wymienione w ust. 1 wprowadzają dane do ewidencji w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do ewidencji, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję lub za pomocą systemów teleinformatycznych obsługujących zadania realizowane przez te podmioty.
4. Podmioty wymienione w ust. 1 pkt 2 wprowadzają dane do ewidencji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2214).
- 4a. Podmiot wymieniony w ust. 1 pkt 8 może wprowadzać dane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego bazę danych, o której mowa w art. 79 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, 730, 1403 i 1579).
5. Dane gromadzone w ewidencji są do niej przekazywane z rejestru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON), krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT), centralnej ewidencji kierowców, centralnej ewidencji posiadaczy kart parkingowych, rejestru zastawów oraz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, o ile są w nich gromadzone.
6. Minister właściwy do spraw informatyzacji:
 - 1) może określić, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania danych pomiędzy ewidencją a rejestrami PESEL, REGON, TERYT, centralną ewidencją kierowców i centralną ewidencją posiadaczy kart parkingowych, uwzględniając potrzebę zapewnienia płynności przepływu danych pomiędzy ewidencją a innymi

rejestrami i ewidencjami, poprawności i aktualności gromadzonych danych oraz konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych;

- 2) (uchylony);
- 3) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania danych pomiędzy ewidencją a Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym oraz warunki, sposób i tryb współdziałania ewidencji i funduszu w zakresie przekazywania danych przez zakłady ubezpieczeń, uwzględniając potrzebę zapewnienia płynności przepływu danych pomiędzy ewidencją a Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym, poprawności i aktualności gromadzonych danych oraz konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych.

Art. 80c.

1. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:

- 1) Policji;
- 2) Żandarmerii Wojskowej;
- 3) Straży Granicznej;
- 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
- 5) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 6) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;
- 7) Komendantowi Służby Ochrony Państwa;
- 7a) Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego;
- 8) sądom;
- 9) prokuraturze;
- 10) organom Krajowej Administracji Skarbowej;
- 11) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu;
- 12) Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 13) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - w celu umożliwienia zabezpieczenia ustawowym prawem zastawu należności z tytułu składek, do których poboru Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany;
- 14) organom właściwym w sprawach rejestracji pojazdów;
- 15) strażom gminnym (miejskim);
- 16) Inspekcji Transportu Drogowego;

- 17) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 18) komornikom sądowym;
- 19) administracyjnym organom egzekucyjnym oraz organom podatkowym;
- 20) wojskowym komendantom uzupełnień;
- 20a) ⁽⁵⁾ ministrowi właściwemu do spraw klimatu;
- 21) ministrowi właściwemu do spraw środowiska;
- 22) ministrowi właściwemu do spraw transportu;
- 23) (uchylony);
- 24) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego;
- 25) zakładom ubezpieczeń;
- 26) stacjom kontroli pojazdów;
- 27) Dyrektorowi Transportowego Dozoru Technicznego;
- 28) organom właściwym w sprawach realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem stref płatnego parkowania;
- 29) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, kierownikowi ośrodka pomocy społecznej lub pracownikowi socjalnemu;
- 30) organowi prowadzącemu Rejestr Zastawów Skarbowych;
- 31) organom Inspekcji Ochrony Środowiska;
- 32) organom administracji miar;
- 33) Krajowemu ośrodkowi bilansowania i zarządzania emisjami [.] <;>

<34) Straży Leśnej i Straży Parku;

35) podmiotowi odpowiedzialnemu za prowadzenie katalogu, o którym mowa w art. 80bh ust. 8.>

2. Dane o pojazdach, o których mowa w art. 73 ust. 3, udostępnia się wyłącznie podmiotom określonym w ust. 1 pkt 1-10 i 16 oraz w ust. 2a.
- 2a. ⁽⁶⁾ Dane lub informacje zgromadzone w ewidencji udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.
3. Zgromadzone w ewidencji dane mogą być udostępniane sądom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, którego administratorem jest Minister Sprawiedliwości.
- 3a. Zgromadzone w ewidencji dane udostępnia się zakładom ubezpieczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

4. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Udostępnienie danych w innej postaci może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie będzie możliwe udostępnienie w postaci elektronicznej.
5. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Odpowiedź w postaci papierowej może stanowić wydruk z systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję. Wydruk ten nie wymaga podpisu ani pieczęci.
6. ⁽⁷⁾ Minister właściwy do spraw informatyzacji może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 6a, albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
 - 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
 - 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.
- 6a. ⁽⁸⁾ Podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 18, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się wyłącznie za pomocą urządzeń teletransmisji danych, po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 6.
7. Decyzji, o której mowa w ust. 6, nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w ust. 2a.

Art. 80cb.

1. Każdemu zainteresowanemu, po podaniu danych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej
-

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

przy użyciu systemu teleinformatycznego. **<Raport z systemu teleinformatycznego potwierdza dane zgromadzone w ewidencji i nie wymaga podpisu ani pieczęci.>**

2. Dane osobowe zgromadzone w ewidencji mogą być udostępniane po uwierzytelnieniu zainteresowanego na zasadach określonych w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
3. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) dane, których podanie jest wymagane do udostępnienia poszczególnych danych,
 - 2) szczegółowy zakres udostępnianych danych- mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa danych.

Art. 80d.

1. (uchylony).
 2. Tworzy się Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, zwany dalej "Funduszem", którego dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.
 3. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.
 - 3a. Organy i podmioty obowiązane do pobrania i przekazania lub uiszczenia opłaty ewidencyjnej mają obowiązek, w terminie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 7:
 - 1) przekazywać należne kwoty na rachunek Funduszu;
 - 2) sporządzać i przysyłać ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji miesięczne sprawozdania z pobranych i przekazanych lub uiszczonych opłat ewidencyjnych.
 - 3aa. ⁽⁹⁾ Sprawozdania, o których mowa w ust. 3a pkt 2, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przekazuje się za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej ministra właściwego do spraw informatyzacji.
 - 3b. Od nieterminowo przekazanych lub uiszczonych opłat pobiera się odsetki za zwłokę, w wysokości odsetek należnych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.
 - 3c. Do należności z tytułu opłat ewidencyjnych oraz odsetek za zwłokę stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.), z wyłączeniem art. 75 § 4a w zakresie określenia w decyzji stwierdzającej nadpłatę wysokości zobowiązania podatkowego oraz art. 75 § 4b, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.
 4. Przychodami Funduszu są:
-

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) opłaty pobrane za udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców;
 - 2) opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 75 ust. 2, [*art. 77 ust. 3 i 3a,*] art. 80t ust. 2, art. 81b ust. 3, art. 83 ust. 1 i art. 150 ust. 1;
 - 2a) opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 8 ust. 4 i 5;
 - 3) opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
 - 4) opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 6, art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 5, art. 16 ust. 1 i 5, art. 18 ust. 2, art. 28 ust. 8 i 9, art. 31 ust. 3, art. 33 ust. 2 pkt 1, art. 38 ust. 2 pkt 1, art. 58 ust. 2 pkt 1, art. 77 ust. 2 pkt 1, art. 85 ust. 8, art. 87 ust. 3 pkt 1, art. 97 ust. 3, art. 101 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 3, art. 102 ust. 2, art. 103 ust. 3 i 3a, art. 109 ust. 1, 3 i 4, art. 110, art. 115 ust. 6, art. 117 ust. 3 pkt 1 i art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, a także w art. 39g ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym;
 - 4a) opłata ewidencyjna, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 382, 534, 730 i 1123);
 - 5) odsetki za zwłokę pobierane z tytułu nieterminowo przekazywanych lub uiszczanych opłat ewidencyjnych;
 - 6) odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzenie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
 - 7) inne przychody.
- 4a. Ściągnięcie należności z tytułu należnych opłat ewidencyjnych i odsetek, o których mowa w ust. 3b, następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, z późn. zm.) - w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.
5. Wydatki Funduszu są przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z utworzeniem, rozwojem i funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców, w tym Krajowego Punktu Kontaktowego, centralnej ewidencji posiadaczy kart parkingowych oraz elektronicznego katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 5a. Ze środków Funduszu może być dokonana wpłata na rachunek budżetu państwa.
-

6. Wysokość każdej opłaty ewidencyjnej, o której mowa w art. 75 ust. 2, [*art. 77 ust. 3 i 3a,*] art. 80t ust. 2, art. 81b ust. 3, art. 83 ust. 1 i art. 150 ust. 1 ustawy oraz w art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 6, art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 5, art. 16 ust. 1 i 5, art. 18 ust. 2, art. 28 ust. 8 i 9, art. 31 ust. 3, art. 33 ust. 2 pkt 1, art. 38 ust. 2 pkt 1, art. 58 ust. 2 pkt 1, art. 77 ust. 2 pkt 1, art. 85 ust. 8, art. 87 ust. 3 pkt 1, art. 97 ust. 3, art. 101 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 3, art. 102 ust. 2, art. 103 ust. 3 i 3a, art. 109 ust. 1, 3 i 4, art. 110, art. 115 ust. 6, art. 117 ust. 3 pkt 1 i art. 124 ust. 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, a także w art. 39g ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym i w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, nie może przekroczyć równowartości w złotych 2 euro, a w przypadku opłaty, o której mowa w art. 8 ust. 4 i 5 ustawy, równowartości w złotych 50 eurocentów, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego ustalonego przez Narodowy Bank Polski w dniu ogłoszenia rozporządzenia, o którym mowa w ust. 7.
7. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego oraz ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wysokość opłaty ewidencyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 4 i 5, art. 75 ust. 2, [*art. 77 ust. 3 i 3a,*] art. 80t ust. 2, art. 81b ust. 3, art. 83 ust. 1 i art. 150 ust. 1 ustawy oraz w art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 6, art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 5, art. 16 ust. 1 i 5, art. 18 ust. 2, art. 28 ust. 8 i 9, art. 31 ust. 3, art. 33 ust. 2 pkt 1, art. 38 ust. 2 pkt 1, art. 58 ust. 2 pkt 1, art. 77 ust. 2 pkt 1, art. 85 ust. 8, art. 87 ust. 3 pkt 1, art. 97 ust. 3, art. 101 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 3, art. 102 ust. 2, art. 103 ust. 3 i 3a, art. 109 ust. 1, 3 i 4, art. 110, art. 115 ust. 6, art. 117 ust. 3 pkt 1 i art. 124 ust. 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, a także w art. 39g ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym i w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, oraz sposób jej wnoszenia;
 - 2) tryb i zasady pobierania, ewidencjonowania, przekazywania i rozliczania opłaty ewidencyjnej przez organy i podmioty zobowiązane do jej pobierania;
 - 3) wzór miesięcznego sprawozdania zawierającego kwoty opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych na rachunek Funduszu.
8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, należy uwzględnić w szczególności:
- 1) przypadki uiszczania opłaty ewidencyjnej;

- 2) zróżnicowaną wysokość opłaty w zależności od rodzaju czynności, której dokonanie jest uzależnione od jej uiszczenia;
- 3) koszty związane z funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców;
- 4) terminy przekazywania i rozliczania opłaty ewidencyjnej oraz przekazywania miesięcznego sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych przez organy i podmioty zobowiązane do jej pobierania.

Art. 82.

1. Organ dokonujący rejestracji pojazdu wpisuje do dowodu rejestracyjnego termin badania technicznego pojazdu.

[2. Jeżeli pojazd jest zarejestrowany, kolejny termin badania technicznego wpisuje do dowodu rejestracyjnego uprawniony diagnosta po stwierdzeniu pozytywnego wyniku badania technicznego.]

<2. Uprawniony diagnosta po wykonaniu badania technicznego pojazdu:

- 1) wydaje zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu;**
- 2) wpisuje kolejny termin badania technicznego do dowodu rejestracyjnego, jeżeli jest wolne miejsce w odpowiedniej rubryce tego dowodu – po stwierdzeniu pozytywnego wyniku badania technicznego pojazdu.>**

Art. 100a.

1. Tworzy się centralną ewidencję kierowców, zwaną dalej "ewidencją".

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. Ewidencję prowadzi minister właściwy do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym. W rozumieniu niniejszej ustawy minister ten jest administratorem danych i informacji zgromadzonych w ewidencji.

<5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zlecić, z wyłączeniem stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych, zadania związane z budową, rozwojem i wdrożeniem systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję kierowców wytwórcy dokumentów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 725 i ...) lub własnej instytucji gospodarki budżetowej.>

Art. 100aa.

1. W ewidencji gromadzi się dane o:

- 1) osobach posiadających lub którym cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi, tramwajami lub motorowerami, zwane dalej "uprawnieniami";
- 2) osobach nieposiadających uprawnień, które kierując pojazdem popełniły naruszenie określone w przepisach wydanych na podstawie art. 105 ust. 1 pkt 1⁽¹¹⁾ ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
- 3) osobach nieposiadających uprawnień, w stosunku do których orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów;
- 4) osobach ubiegających się o uzyskanie uprawnień;
- 5) wykładowcach prowadzących szkolenie;
- 6) egzaminatorach;
- 7) lekarzach uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami;
- 8) psychologach uprawnionych do wykonywania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu;
- 9) instruktorach techniki jazdy;
- 10) instruktorach prowadzących szkolenie;
- 11) ośrodkach szkolenia kierowców i innych jednostkach prowadzących szkolenie;
- 12) pracowniach psychologicznych wykonujących badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu;
- 13) ośrodkach doskonalenia techniki jazdy;
- 14) ośrodkach egzaminacyjnych i ich oddziałach terenowych;
- 15) ośrodkach szkolenia w zakresie świadectw kwalifikacji zawodowej.

2. W ewidencji gromadzi się również identyfikator osoby lub podmiotu dokonujących w ewidencji zamieszczenia lub zmiany danych.

3. W ewidencji gromadzi się także dane zgromadzone do dnia 3 czerwca 2018 r. przez organy właściwe w sprawach wydawania uprawnień do kierowania pojazdami w związku z tworzeniem profilu kandydata na kierowcę.

<3a. W ewidencji gromadzi się także dane zgromadzone do dnia określonego w komunikacie, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 957, z 2019 r. poz. 730 oraz z 2020 r. poz. ...), przez organy właściwe w

sprawach wydawania dokumentów stwierdzających posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdami w związku z tworzeniem profilu kandydata na kierowcę.>

4. W stosunku do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, gromadzi się następujące dane:
- 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
 - 4) obywatelstwo;
 - 5) adres zamieszkania;
 - 6) datę zgonu;
 - 7) o uprawnieniach;
 - 8) o okresie próbnym i jego przedłużeniu;
 - 9) o skierowaniu na kurs reedukacyjny;
 - 10) o dokumentach stwierdzających uprawnienia;
 - 11) o zastosowaniu zakazu prowadzenia pojazdów;
 - 12) o wykroczeniach lub przestępstwach stanowiących naruszenia przepisów ruchu drogowego i przypisanych im punktach;
 - 13) o kierowaniu pojazdem w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu;
 - 14) o zaświadczeniach ADR, o których mowa w przepisach o przewozie towarów niebezpiecznych;
 - 15) o świadectwach kwalifikacji zawodowej potwierdzających uzyskanie odpowiednich kwalifikacji lub ukończenie szkolenia okresowego, o których mowa w przepisach o transporcie drogowym;
 - 16) o zezwoleniach na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi lub pojazdami, przewożącymi wartości pieniężne albo inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne, o których mowa w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 2142 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 1495);
 - 17) o instruktorze, wykładowcy, ośrodka szkolenia kierowców i innej jednostce, instruktorze techniki jazdy, ośrodka doskonalenia techniki jazdy, którzy prowadzili szkolenie;

- 18) o egzaminatorze i wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego, którzy przeprowadzili egzamin państwowy;
 - 19) o psychologu, który wykonywał badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu oraz lekarzu, który przeprowadzał badania lekarskie w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami;
 - 20) o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami;
 - 20a) o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na stanowisku kierowcy;
 - 21) o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami;
 - 22) o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań psychologicznych do pracy na stanowisku kierowcy.
5. W stosunku do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4, gromadzi się następujące dane:
- 1) identyfikator jednostki podziału terytorialnego kraju;
 - 2) datę utworzenia profilu kandydata na kierowcę;
 - 3) unikalny numer identyfikujący profil kandydata na kierowcę;
 - 4) imię i nazwisko;
 - 5) datę i miejsce urodzenia;
 - 6) datę zgonu;
 - 7) fotografię;
 - 8) wzór podpisu;
 - 9) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
 - 10) obywatelstwo;
 - 11) adres zamieszkania;
 - 12) telefon, adres poczty elektronicznej - o ile został podany we wniosku;
 - 13) o posiadanych uprawnieniach;
 - 14) o dokumentach stwierdzających uprawnienia;
 - 15) wskazanie, jakiej kategorii prawa jazdy dotyczy profil;

- 16) o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami i o orzeczeniach stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami;
 - 17) wskazanie, czy wniosek dotyczy:
 - a) wydania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem,
 - b) przywrócenia cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami,
 - c) wymiany wydanego za granicą prawa jazdy nieokreślonego w konwencjach o ruchu drogowym,
 - d) zwrotu zatrzymanego prawa jazdy,
 - e) skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji;
 - 18) dotyczące obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów;
 - 19) dotyczące obowiązywania decyzji o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami lub zatrzymaniu prawa jazdy;
 - 20) dotyczące rozpoczęcia szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej;
 - 21) dotyczące ukończonego szkolenia dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami - w przypadku jeżeli informacja o ukończonym szkoleniu widnieje w dokumentach kierowcy;
 - 22) dotyczące zgód, o których mowa w art. 11 ust. 2 i art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami - jeżeli są wymagane;
 - 23) o egzaminach państwowych;
 - 24) o posiadanych świadectwach kwalifikacji zawodowej potwierdzających uzyskanie odpowiednich kwalifikacji lub ukończenie szkolenia okresowego, o których mowa w przepisach o transporcie drogowym.
6. W odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5-10, gromadzi się następujące dane:
- 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
 - 4) numer ewidencyjny odpowiednio, wykładowcy, egzaminatora, lekarza, psychologa, instruktora techniki jazdy lub instruktora;
 - 5) dotyczące uprawnień oraz dokumentów je stwierdzających;
 - 6) datę i przyczynę skreślenia z ewidencji;
-

- 7) datę, do której nie może być dokonany kolejny wpis do ewidencji.
7. W odniesieniu do podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 11-13 i 15, gromadzi się następujące dane:
- 1) nazwę;
 - 2) numer ewidencyjny albo numer w rejestrze;
 - 3) numer identyfikacyjny REGON;
 - 4) dotyczące prowadzonej działalności objętej wpisem;
 - 5) o wpisach i skreśleniach.
- 7a. W odniesieniu do podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 14, gromadzi się następujące dane:
- 1) nazwę;
 - 2) adres siedziby albo oddziału terenowego;
 - 3) numer identyfikacyjny REGON;
 - 4) numer rozpoznawczy;
 - 5) dotyczące prowadzonej działalności objętej wpisem.
8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy katalog gromadzonych w ewidencji danych, o których mowa w ust. 4 pkt 7-12 i 14-22, ust. 5 pkt 13, 14, 16 i 18-24, ust. 6 pkt 5, ust. 7 pkt 4 i 5 oraz ust. 7a pkt 5, przekazywanych przez podmioty, o których mowa w art. 100ac ust. 1, oraz uzupełnianych automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję, mając na względzie użyteczność oraz proporcjonalność zakresu i rodzaju przetwarzanych danych, a także konieczność zapewnienia prawidłowego funkcjonowania ewidencji oraz bezpieczeństwo gromadzonych w niej danych.

Art. 100ah.

1. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:
- 1) Policji;
 - 2) Inspekcji Transportu Drogowego;
 - 3) Żandarmerii Wojskowej;
 - 4) Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych;
 - 5) Straży Granicznej;
 - 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
-

- 7) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 8) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;
- 9) Komendantowi Służby Ochrony Państwa;
- 10) sądom;
- 11) prokuraturze;
- 12) starostom;
- 13) strażom gminnym (miejskim);
- <13a) organom Inspekcji Ochrony Środowiska;>**
- 14) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 15) organom Krajowej Administracji Skarbowej;
- 16) wojskowym komendantom uzupełnień;
- 17) podmiotowi wydającemu karty, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 891 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1480);
- 18) ministrowi właściwemu do spraw transportu w celu umożliwienia organom i służbom uprawnionym do korzystania z systemu Tachonet wymianę danych z organami i uprawnionymi służbami w innych państwach, w których funkcjonuje system tachografu cyfrowego;
- 19) marszałkowi województwa;
- 20) wojewódzkiemu ośrodkowi ruchu drogowego;
- 21) zakładom ubezpieczeń:
 - a) w zakresie niezbędnym do wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
 - b) w zakresie danych, o których mowa w art. 100aa ust. 4 pkt 7;
- 22) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu;
- 23) ministrowi właściwemu do spraw rodziny;
- 24) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 25) organowi właściwemu dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, 730, 1802 i 1818).

- 1a. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.
2. Dane zgromadzone w ewidencji mogą być udostępniane sądom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, którego administratorem jest Minister Sprawiedliwości.
- 2a. Zgromadzone w ewidencji dane mogą być udostępniane zakładom ubezpieczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, obsługującego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
3. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Udostępnienie danych w innej postaci, może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie będzie możliwe udostępnienie w postaci elektronicznej.
4. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Odpowiedź w postaci papierowej może stanowić wydruk z systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję. Wydruk ten nie wymaga podpisu ani pieczęci.
5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1, albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
 - 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
 - 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.
6. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w ust. 1a.

<Art. 100ar.

Każdemu zainteresowanemu, który zostanie uwierzytelniony w systemie teleinformatycznym obsługującym ewidencję, po podaniu imienia i nazwiska oraz numeru blankietu wydanego w kraju prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, są udostępniane następujące dane:

- 1) rodzaj oraz zakres uzyskanego uprawnienia;**
- 2) data ważności uprawnienia;**
- 3) data ważności dokumentu;**
- 4) seria i numer blankietu;**
- 5) informacja o zatrzymaniu dokumentu, jeżeli dokument pozostaje zatrzymany.>**

Art. 129.

1. Czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do zadań Policji.
 2. Policjant, w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1, jest uprawniony do:
 - 1) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;
 - <1a) ustalenia tożsamości kierującego pojazdem na podstawie danych z Rejestru Dowodów Osobistych;>**
 - 2) sprawdzania wymaganych dokumentów, o których mowa w art. 38, oraz zezwolenia, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
 - 2¹) weryfikacji danych o pojeździe, w tym danych o dokumentach pojazdu w centralnej ewidencji pojazdów;
 - <2²) weryfikacji danych o kierującym pojazdem w centralnej ewidencji kierowców;>**
 - 2a) żądania okazania dokumentu potwierdzającego prawo do używania pojazdu, o którym mowa w art. 71 ust. 5, jeżeli pojazd ten nie jest zarejestrowany na nazwisko osoby nim kierującej;
 - 2b) sprawdzania zezwolenia, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, lub wypisu z tego zezwolenia;
 - 3) żądania poddania się przez kierującego pojazdem lub przez inną osobę, w stosunku do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogła kierować pojazdem, badaniu w
-

celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu;

- 4) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze;
- 4a) odczytu w czasie kontroli wskazania drogomierza pojazdu, drogomierza pojazdu holowanego oraz drogomierza pojazdu przewożonego wraz z jednostką miary;
- 5) sprawdzania zapisów tachografu;
- 6) zatrzymania, w przypadkach przewidzianych w ustawie, dokumentów stwierdzających uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania oraz karty kierowcy w przypadkach przewidzianych w:
 - a) art. 26 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym i uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego (Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014, str. 1),
 - b) art. 11 ust. 4 lit. c załącznika do Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 409);
- 7) wydawania poleceń:
 - a) osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu, albo osobie odpowiedzialnej za utrzymanie drogi,
 - b) kontrolowanemu uczestnikowi ruchu - co do sposobu jego zachowania;
- 8) uniemożliwienia:
 - a) kierowania pojazdem osobie znajdującej się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) korzystania z pojazdu, którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,
 - c) korzystania z pojazdu zarejestrowanego w kraju niebędącym państwem członkowskim, jeżeli kierujący nim nie okazał dokumentu potwierdzającego

- zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie,
- d) kierowania pojazdem przez osobę nieposiadającą wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;
 - 9) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych, a w szczególności do badania pojazdu, określania jego masy, nacisku osi lub prędkości, stwierdzania naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz do stwierdzania stanu trzeźwości kierującego;
 - 9a) używania urządzeń rejestrujących;
 - 10) usuwania lub przemieszczania pojazdu w przypadkach, o których mowa w art. 130a ust. 1-3;
 - 11) kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem;
 - 11a) kontroli transportu odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz wymagań związanych z tym transportem;
 - 11b) zrywania plomb celem fizycznej kontroli przewożonych odpadów;
 - 12) używania urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych, służących do wydawania wiążących poleceń uczestnikowi ruchu;
 - 13) występowania w uzasadnionym przypadku z wnioskiem o ocenę stanu zdrowia kierującego pojazdem;
 - 13a) występowania do starosty z wnioskiem o skierowanie kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na egzamin sprawdzający kwalifikacje, jeżeli istnieją uzasadnione i poważne zastrzeżenia co do kwalifikacji tej osoby;
 - 14) pilotowania pojazdów, z wyłączeniem pojazdów nienormatywnych pilotowanych zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 3.
3. Przepisów ust. 2 pkt 3, 4 i 6 nie stosuje się do szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, oraz do innych osób korzystających z tych przywilejów i immunitetów.
4. Kontrola ruchu drogowego w stosunku do kierujących pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy pełniących czynną służbę
-

wojskową kierujących innymi pojazdami, pilotowanie pojazdów, a także kierowanie ruchem drogowym w związku z pilotowaniem pojazdów wojskowych należy do Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych. W tym zakresie Żandarmerii Wojskowej i wojskowym organom porządkowym przysługują uprawnienia policjantów określone w ust. 2.

4a. Kontrolę ruchu drogowego mogą przeprowadzać także funkcjonariusze Straży Granicznej lub funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, którym przysługują uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1-5 i 7-12 oraz w art. 130a ust. 4 pkt 1. Funkcjonariuszom Straży Granicznej i funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej przysługuje także uprawnienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, w zakresie dotyczącym dokumentów stwierdzających uprawnienie do używania pojazdu.

4aa. Kontrolę ruchu drogowego mogą przeprowadzać także inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska, którym przysługują uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, [2, 2¹, 2a] ~~2-2a~~, pkt 7 lit. b, pkt 8 lit. b i pkt 11a.

4b. Dodatkowo funkcjonariusze odmawiają prawa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdu, jeżeli:

- 1) pojazd kierowany jest przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu w inny sposób;
- 2) pojazd kierowany jest przez osobę nieposiadającą przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem lub używania pojazdu, dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;
- 3) stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi przez pojazd albo narusza wymagania ochrony środowiska;
- 4) kierujący pojazdem nienormatywnym nie posiada wymaganego zezwolenia albo wypisu z tego zezwolenia;
- 5) stwierdzono naruszenie przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.

5. (uchylony).

Art. 129b.

1. Kontrola ruchu drogowego w gminach lub miastach, które utworzyły straż gminną (miejską) może być wykonywana przez strażników gminnych (miejskich).

2. Strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:

- 1) kierującego pojazdem niestosującego się do zakazu ruchu w obu kierunkach, określonego odpowiednim znakiem drogowym;
- 2) uczestnika ruchu naruszającego przepisy o:
 - a) zatrzymaniu lub postoju pojazdów,
 - b) ruchu motorowerów, rowerów, wózków rowerowych, pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt,
 - c) ruchu pieszych,
 - d) ograniczeniu ruchu w strefie czystego transportu, określonej w uchwale rady gminy, wydanej na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1124, 1495, 1527 i 1716).

3. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 2, strażnicy gminni (miejscy) są upoważnieni do:

- 1) zatrzymania pojazdu lub jadącego wierzchem;
- [2) sprawdzania dokumentów, o których mowa w art. 38, oraz weryfikacji danych o pojeździe, w tym danych o dokumentach pojazdu w centralnej ewidencji pojazdów;]*
- <2) sprawdzania dokumentów, o których mowa w art. 38, oraz weryfikacji danych o:**
 - a) pojeździe, w tym danych o dokumentach pojazdu, w centralnej ewidencji pojazdów,**
 - b) kierującym pojazdem w centralnej ewidencji kierowców;>**
- 3) (uchylony);
- 4) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń, co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;
- 5) wydawania poleceń:
 - a) osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu,
 - b) kontrolowanemu uczestnikowi ruchu - co do sposobu jego zachowania;
- 6) sprawdzenia wykonania obowiązków określonych w art. 78 ust. 2;
- 7) żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie [.] <;>

<8) ustalenia tożsamości kierującego pojazdem na podstawie danych z Rejestru Dowodów Osobistych.>

4. (uchylony).

Art. 129c.

1. Kontrola ruchu drogowego na terenach lasów lub parków narodowych może być wykonywana przez strażników leśnych lub funkcjonariuszy Straży Parku.
2. Strażnicy leśni i funkcjonariusze Straży Parku są uprawnieni do kontroli kierujących pojazdami niestosujących się do przepisów lub znaków drogowych obowiązujących na terenach lasów lub parków narodowych, dotyczących zakazu wjazdu, zatrzymywania się lub postoju pojazdów.
3. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 2, strażnicy leśni i funkcjonariusze Straży Parku są upoważnieni do:
 - 1) zatrzymania pojazdu;
 - 2) legitymowania uczestnika ruchu drogowego;
 - <2a) weryfikacji danych o pojeździe, w tym danych o dokumentach pojazdu, w centralnej ewidencji pojazdów;>**
 - 3) wydawania poleceń, co do sposobu zachowania się na drodze.

Art. 130a.

1. Pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela w przypadku:
 - 1) pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu;
 - 2) nieokazania przez kierującego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;
 - 3) przekroczenia wymiarów, dopuszczalnej masy całkowitej lub nacisku osi określonych w przepisach ruchu drogowego, chyba że istnieje możliwość skierowania pojazdu na pobliską drogę, na której dopuszczalny jest ruch takiego pojazdu;
 - 4) pozostawienia pojazdu nieoznakowanego kartą parkingową, w miejscu przeznaczonym dla pojazdu kierowanego przez osoby wymienione w art. 8 ust. 1 i 2;
 - 5) pozostawienia pojazdu w miejscu obowiązywania znaku wskazującego, że zaparkowany pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela;

[6) *kierowania nim przez osobę nieposiadającą uprawnienia do kierowania pojazdami albo której zatrzymano prawo jazdy i nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu poprzez przekazanie go osobie znajdującej się w nim i posiadającej uprawnienie do kierowania tym pojazdem, chyba że otrzymała ona pokwitowanie, o którym mowa w art. 135 ust. 2.]*

<6) kierowania nim przez osobę nieposiadającą uprawnienia do kierowania pojazdami albo której zatrzymano prawo jazdy i nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu przez przekazanie go osobie znajdującej się w nim i posiadającej uprawnienie do kierowania tym pojazdem; przepisu nie stosuje się, jeżeli kierujący posiada pokwitowanie, o którym mowa w art. 135 ust. 4 lub 5 albo w art. 135a ust. 5 lub 6, upoważniające do kierowania pojazdem.>

- 1a. Pojazd jest usuwany z drogi na koszt wykonującego przejazd drogowy w przypadku, o którym mowa w art. 140ad ust. 7.
2. Pojazd może być usunięty z drogi na koszt właściciela, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia go w inny sposób, w przypadku gdy:
 - 1) kierowała nim osoba:
 - a) znajdująca się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) nieposiadająca przy sobie **<wymaganych>** dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;
 - 2) jego stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska.
- 2a. Od usunięcia pojazdu odstępuje się, jeżeli przed wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu lub w trakcie usuwania pojazdu ustaną przyczyny jego usunięcia. Jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, spowodowało powstanie kosztów, do ich pokrycia jest obowiązany właściciel pojazdu. Przepis ust. 10i stosuje się odpowiednio.
3. Pojazd może być przemieszczony lub usunięty z drogi, jeżeli utrudnia prowadzenie akcji ratowniczej.
4. Dyspozycję przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi wydaje:
 - 1) policjant - w sytuacjach, o których mowa w ust. 1-3;
 - 2) strażnik gminny (miejski) - w sytuacjach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4 i 5;
 - 3) osoba dowodząca akcją ratowniczą - w sytuacji, o której mowa w ust. 3.

5. (utracił moc).
- 5a. (uchylony).
- 5b. (uchylony).
- 5c. ⁽¹²⁾ Pojazd usunięty z drogi w przypadkach określonych w ust. 1-2 oraz art. 140ad ust. 7 umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie, z uwzględnieniem ust. 7.
- 5d. (uchylony).
- 5e. (uchylony).
- 5f. Usuwanie pojazdów oraz prowadzenie parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych w przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, należy do zadań własnych powiatu. Starosta realizuje te zadania przy pomocy powiatowych jednostek organizacyjnych lub powierza ich wykonywanie zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych.
6. Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1-2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a.
- 6a. Ustala się maksymalną wysokość stawek kwotowych opłat, o których mowa w ust. 5c:
- a) rower lub motorower - za usunięcie - 100 zł; za każdą dobę przechowywania - 15 zł
 - b) motocykl - za usunięcie - 200 zł; za każdą dobę przechowywania - 22 zł,
 - c) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t - za usunięcie - 440 zł; za każdą dobę przechowywania - 33 zł,
 - d) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t - za usunięcie - 550 zł; za każdą dobę przechowywania - 45 zł,
 - e) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t - za usunięcie - 780 zł; za każdą dobę przechowywania - 65 zł,
 - f) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t - za usunięcie - 1150 zł; za każdą dobę przechowywania - 120 zł,
 - g) pojazd przewożący materiały niebezpieczne - za usunięcie - 1400 zł; za każdą dobę przechowywania - 180 zł.
- 6b. Maksymalne stawki opłat określone w ust. 6a, obowiązujące w danym roku kalendarzowym ulegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy w stopniu
-

odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

6c. Na każdy rok kalendarzowy minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" maksymalne stawki opłat, o których mowa w ust. 6a, z uwzględnieniem zasady określonej w ust. 6b, zaokrąglając je w górę do pełnych złotych.

6d. Wskaźnik cen, o którym mowa w ust. 6b, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w terminie 20 dni od dnia jego ogłoszenia.

6e. Opłaty, o których mowa w ust. 6, stanowią dochód własny powiatu.

7. Wydanie pojazdu następuje po okazaniu:

1) (utracił moc);

2) w przypadku, o którym mowa w art. 140ad ust. 7 - dowodu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 5c, oraz dowodu uiszczenia kaucji, a także po usunięciu przyczyny umieszczenia pojazdu na parkingu.

8. Pojazd może być unieruchomiony przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu.

9. Pojazd unieruchamia Policja lub straż gminna (miejska).

10. Starosta w stosunku do pojazdu usuniętego z drogi, w przypadkach określonych w ust. 1 lub 2, występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie jego przepadku na rzecz powiatu, jeżeli prawidłowo powiadomiony właściciel lub osoba uprawniona nie odebrała pojazdu w terminie 3 miesięcy od dnia jego usunięcia. Powiadomienie zawiera pouczenie o skutkach nieodebrania pojazdu.

10a. Starosta występuje z wnioskiem, o którym mowa w ust. 10, nie wcześniej niż przed upływem 30 dni od dnia powiadomienia.

10b. Jeżeli pojazd usunięty w przypadkach określonych w ust. 1 lub 2 nie jest zarejestrowany w żadnym z państw członkowskich Unii Europejskiej, przekazuje się go właściwemu miejscowo naczelnikowi urzędu celno-skarbowego w celu uregulowania jego sytuacji zgodnie z przepisami prawa celnego.

10c. Przepisu ust. 10 nie stosuje się, gdy okoliczności wskazują, że nieodebranie pojazdu nastąpiło z przyczyn niezależnych od właściciela lub osoby uprawnionej.

- 10d. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio, gdy w terminie 4 miesięcy od dnia usunięcia pojazdu nie został ustalony jego właściciel lub osoba uprawniona do jego odbioru, mimo że w jej poszukiwaniu dołożono należytej staranności.
- 10e. W sprawach o przepadek pojazdu sąd stwierdza, czy zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do orzeczenia przepadku, w szczególności, czy usunięcie pojazdu było zasadne i czy w poszukiwaniu osoby uprawnionej do jego odbioru, dołożono należytej staranności oraz czy orzeczenie przepadku nie będzie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.
- 10f. Do wykonania orzeczenia sądu o przepadku pojazdu jest obowiązany starosta. Wykonanie orzeczenia następuje w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.
- 10g. Jednostka prowadząca parking strzeżony, w przypadku nieodebrania pojazdu z parkingu w terminie określonym w ust. 10, powiadamia o tym fakcie właściwego miejscowo starostę oraz podmiot, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu nie później niż trzeciego dnia od dnia upływu tego terminu.
- 10h. Koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu powstałe od momentu wydania dyspozycji jego usunięcia do zakończenia postępowania ponosi osoba będąca właścicielem tego pojazdu w dniu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 10d i 10i. Decyzję o zapłacie tych kosztów wydaje starosta.
- 10i. Jeżeli w chwili usunięcia pojazd znajdował się we władaniu osoby dysponującej nim na podstawie innego niż własność tytułu prawnego, osoba ta jest zobowiązana solidarnie do pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 10h.
- 10j. Termin płatności należności ustalonych decyzją, o której mowa w ust. 10h, wynosi 30 dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna. Odsetki ustawowe za opóźnienie nalicza się od dnia następującego po upływie terminu płatności. Należności te wraz z odsetkami podlegają egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
- 10k. Decyzji, o której mowa w ust. 10h, nie wydaje się, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia sądu o przepadku pojazdu upłynęło 5 lat.
- 10l. Egzekucji, o której mowa w ust. 10j, nie wszczyna się, a wszczętą umarza, jeżeli od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 10h, upłynęło 5 lat.

10m. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w art. 140a ust. 7, pojazd nie zostanie odebrany z parkingu w ciągu 30 dni od dnia nałożenia kary pieniężnej, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, dotyczące egzekucji należności pieniężnych z ruchomości.

11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się zasadą zagwarantowania ochrony prawa własności oraz potrzebą zapewnienia porządku na drogach publicznych i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb oraz warunki współdziałania z Policją i innymi podmiotami uprawnionymi do podejmowania decyzji o usunięciu pojazdu jednostek usuwających pojazdy lub prowadzących strzeżone parkingi;
- 2) tryb i warunki wydawania pojazdu z parkingu;
- 3) (utracił moc).

Art. 132.

1. Policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w razie:

- 1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:
 - a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
 - b) zagraża porządkowi ruchu,
 - c) narusza wymagania ochrony środowiska;
- 2) stwierdzenia, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie lub termin badania nie został wyznaczony prawidłowo;
- 3) stwierdzenia, że badanie techniczne zostało dokonane przez jednostkę do tego nieupoważnioną;
- 4) uzasadnionego przypuszczenia, że dane dotyczące dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) zawarte w centralnej ewidencji pojazdów nie odpowiadają stanowi faktycznemu.

1a. W stosunku do kierującego pojazdem zarejestrowanym za granicą uczestniczącym w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w razie:

- 1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:

- a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
 - b) zagraża porządkowi ruchu,
 - c) narusza wymagania ochrony środowiska;
- 2) stwierdzenia, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie lub termin badania nie został wyznaczony prawidłowo;
 - 3) stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność;
 - 4) uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego);
 - 5) stwierdzenia, że badanie techniczne zostało dokonane przez jednostkę do tego nieupoważnioną;
 - 6) nieokazania przez kierującego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;
 - 7) uzasadnionego przypuszczenia, że dane w nim zawarte nie odpowiadają stanowi faktycznemu.

<1aa. W stosunku do kierującego pojazdem, o którym mowa w art. 73 ust. 3, policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w przypadkach, o których mowa w ust. 1a pkt 1–5 i 7.>

1b. Zatrzymanie, o którym mowa w ust. 1, następuje przez wprowadzenie informacji o zatrzymaniu dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) do centralnej ewidencji pojazdów.

[1c. Zatrzymanie, o którym mowa w ust. 1a, następuje przez zatrzymanie okazanego dokumentu.]

<1c. Zatrzymanie, o którym mowa w ust. 1a i 1aa, następuje przez zatrzymanie okazanego dokumentu.>

2. W razie zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowe wydaje kierowcy pokwitowanie. Może on zezwolić na używanie pojazdu przez czas

nieprzekraczający 7 dni, określając warunki tego używania w pokwitowaniu. Zezwolenie nie może być wydane w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c, a także w ust. 1a pkt 1 lit. a i c oraz pkt 6.

3. (uchylony).

3a. Odpowiednie organy Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej zawiadomią właściwego dyrektora izby administracji skarbowej o fakcie zatrzymania dowodu rejestracyjnego w przypadku powzięcia uzasadnionego przypuszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w sytuacji gdy dotyczy to spełnienia przez pojazd wymagań technicznych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

4. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 oraz w przypadku stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność lub uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego), dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) zatrzyma również jednostka upoważniona do przeprowadzania badań technicznych. Zatrzymany dokument przesyłany jest niezwłocznie organowi, który go wydał. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Zatrzymany dokument pojazdu zarejestrowanego za granicą, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 1a pkt 4 i 6, pozostawia się w jednostce Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej przez okres 7 dni. Po upływie tego terminu dokument przekazywany jest przedstawicielstwu państwa, w którym pojazd jest zarejestrowany.

<5a. Zatrzymany dokument pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 3, jest przesyłany niezwłocznie organowi, który go wydał. Zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie.>

6. Po ustaniu przyczyny uzasadniającej zatrzymanie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) i przekazaniu informacji o ustaniu tej przyczyny **<oraz okazaniu pokwitowania, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 4b lit. b,>** przez posiadacza zatrzymanego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) organowi, który zatrzymał dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe), lub organowi, który go wydał, organ ten przekazuje do centralnej ewidencji pojazdów informację o zwrocie zatrzymanego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego).

<6a. Zwrotu zatrzymanego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, może dokonać również jednostka

upoważniona do przeprowadzania badań technicznych po przeprowadzeniu badania technicznego odpowiadającego przyczynie zatrzymania, a w przypadku nieprawidłowo wyznaczonego terminu badania technicznego – po jego ponownym ustaleniu, przez przekazanie do centralnej ewidencji pojazdów informacji o zwrocie.>

7. W przypadku pojazdu zarejestrowanego za granicą uczestniczącego w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie, z zastrzeżeniem art. 133.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie.

Art. 132a.

1. Przepisy art. 132 ust. 1a pkt 1, 3, 4 i 7 *[oraz ust. 8]* stosuje się odpowiednio do profesjonalnego dowodu rejestracyjnego, o którym mowa w art. 80s ust. 1.
2. Policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzymuje również:
 - 1) profesjonalny dowód rejestracyjny - w przypadku korzystania z profesjonalnego dowodu rejestracyjnego przez osobę do tego nieuprawnioną;
 - 2) blankiet profesjonalnego dowodu rejestracyjnego - w przypadku wykonywania jazdy testowej z niewypełnionym blankietem profesjonalnego dowodu rejestracyjnego.
3. W przypadku zatrzymania profesjonalnego dowodu rejestracyjnego policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej wydaje pokwitowanie. Może on zezwolić na dalsze używanie pojazdu przez okres 24 godzin, określając warunki tego używania w pokwitowaniu. Zezwolenie nie może być wydane w przypadkach, o których mowa w ust. 2, a także w art. 132 ust. 1 pkt 1 lit. a i c.
- [4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiedni organ Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej przesyła niezwłocznie zatrzymany blankiet profesjonalnego dowodu rejestracyjnego staroście, który go wydał.]*
- <4. Odpowiedni organ Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej przesyła niezwłocznie zatrzymany profesjonalny dowód rejestracyjny lub zatrzymany blankiet profesjonalnego dowodu rejestracyjnego staroście, który je wydał.>**

[Art. 135.

1. Policjant:

1) zatrzyma prawo jazdy za pokwitowaniem w razie:

- a) *uzasadnionego podejrzenia, że kierujący znajduje się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,*
 - b) *stwierdzenia zniszczenia prawa jazdy w stopniu powodującym jego nieczytelność,*
 - c) *podejrzenia podrobienia lub przerobienia prawa jazdy,*
 - d) *gdy upłynął termin ważności prawa jazdy,*
 - e) *gdy wobec kierującego pojazdem wydane zostało postanowienie lub decyzja o zatrzymaniu prawa jazdy,*
 - f) *gdy wobec kierującego pojazdem orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów lub wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami,*
 - g) *przekroczenia przez kierującego pojazdem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego w okresie 5 lat od wydania skierowania na kurs reedukacyjny, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;*
 - h) *przekroczenia przez kierującego pojazdem w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy liczby 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego lub stwierdzenia, na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć, że w okresie 2 lat od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy popełnił on przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub trzy wykroczenia określone w art. 86 § 1 lub 2, art. 87 § 1, art. 92a w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 30 km/h lub art. 98 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821 i 1238),*
 - i) *stwierdzenia braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 pkt 3a lub 4a, lub prowadzenia pojazdu niewyposażonego w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,*
 - j) *popelnienia w okresie próbnym, o którym mowa w art. 91 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, trzech wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub jednego przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji;*
 - 1a) *zatrzyma prawo jazdy za pokwitowaniem w przypadku ujawnienia czynu polegającego na:*
-

- a) *kierowaniu pojazdem z prędkością przekraczającą dopuszczalną o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym lub*
- b) *przewożeniu osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewozu osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 i 2435 oraz z 2019 r. poz. 730, 1495, 1696 i 2020), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące;*
- 2) *może zatrzymać prawo jazdy za pokwitowaniem w razie uzasadnionego podejrzenia, że kierowca popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.*
- 1a. *Przepisu ust. 1 pkt 1a lit. b nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:*
- 1) *5 - w przypadku przewożenia ich autobusem;*
- 2) *2 - w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.*
- 1aa. *Przepisu ust. 1 pkt 1a nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem dopuścił się naruszenia, o którym mowa w tym przepisie, działając w celu uchylecia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa tego nie można było uniknąć inaczej, a poświęcone dobro w postaci bezpieczeństwa na drodze przedstawiało wartość niższą od dobra ratowanego.*
- 1b. *Kierujący, o którym mowa w art. 136 ust. 1a, jest obowiązany podać organowi kontroli ruchu drogowego adres do doręczeń. W przypadku niewskazania adresu do doręczeń stosuje się przepisy art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, o czym poucza się kierującego.*
2. *Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b-d oraz w pkt 2, uprawnia do kierowania pojazdem w ciągu 7 dni.*
3. *Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g i j oraz pkt 1a, uprawnia do kierowania pojazdem w okresie 24 godzin od chwili zatrzymania, a w przypadku, o którym mowa w art. 136 ust. 1a - w okresie 72 godzin.*

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. i, w zakresie braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 pkt 3a lub 4a, starosta wydaje zatrzymane prawo jazdy po przedstawieniu dokumentu.]

<Art. 135.

1. Policjant:

- 1) zatrzyma wydane w kraju prawo jazdy za pokwitowaniem w przypadku:
 - a) uzasadnionego podejrzenia, że kierujący znajduje się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) gdy upłynął termin ważności prawa jazdy,
 - c) przekroczenia przez kierującego pojazdem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego w okresie 5 lat od wydania skierowania na kurs reedukacyjny, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
 - d) przekroczenia przez kierującego pojazdem w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy liczby 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego lub stwierdzenia, na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć, że w okresie 2 lat od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy popełnił on przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub trzy wykroczenia określone w art. 86 § 1 lub 2, art. 87 § 1, art. 92a w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 30 km/h lub art. 98 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821 i 1238 oraz z 2020 r. poz. 568, 956, 1086 i ...),
 - e) stwierdzenia braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3a lub 4a, lub prowadzenia pojazdu niewyposażonego w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
 - f) popełnienia w okresie próbnym, o którym mowa w art. 91 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, trzech wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub jednego przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji;
 - 2) zatrzyma wydane w kraju prawo jazdy za pokwitowaniem w przypadku ujawnienia czynu polegającego na:
-

- a) **kierowaniu pojazdem z prędkością przekraczającą dopuszczalną o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym lub**
 - b) **przewożeniu osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewozu osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2475 i 2493 oraz z 2020 r. poz. 400, 462 i 875), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące;**
 - 3) **może zatrzymać wydane w kraju prawo jazdy za pokwitowaniem w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że kierowca popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.**
2. **Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. b nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:**
- 1) **5 – w przypadku przewożenia ich autobusem;**
 - 2) **2 – w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.**
3. **Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem dopuścił się naruszenia, o którym mowa w tym przepisie, działając w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa tego nie można było uniknąć inaczej, a poświęcone dobro w postaci bezpieczeństwa na drodze przedstawiało wartość niższą od dobra ratowanego.**
4. **Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 3, uprawnia do kierowania pojazdem w ciągu 7 dni.**
5. **Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c oraz f oraz pkt 2, uprawnia do kierowania pojazdem w okresie 24 godzin od chwili zatrzymania.**
6. **W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, w zakresie braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3a lub 4a, starosta wydaje zatrzymane prawo jazdy przez wprowadzenie do centralnej ewidencji kierowców informacji o zwrocie, po przedstawieniu brakującego dokumentu.>**
-

<Art. 135a.

1. Policjant:

- 1) zatrzyma prawo jazdy wydane przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska za pokwitowaniem w przypadku:
 - a) uzasadnionego podejrzenia, że kierujący znajduje się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) stwierdzenia zniszczenia prawa jazdy w stopniu powodującym jego nieczytelność,
 - c) podejrzenia podrobienia lub przerobienia prawa jazdy,
 - d) gdy upłynął termin ważności prawa jazdy,
 - e) gdy wobec kierującego pojazdem wydane zostało postanowienie lub decyzja o zatrzymaniu prawa jazdy,
 - f) gdy wobec kierującego pojazdem orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów lub wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami,
 - g) przekroczenia przez kierującego pojazdem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego w okresie 5 lat od wydania skierowania na kurs reedukacyjny, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
 - h) przekroczenia przez kierującego pojazdem w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy liczby 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego lub stwierdzenia, na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć, że w okresie 2 lat od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy popełnił on przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub trzy wykroczenia określone w art. 86 § 1 lub 2, art. 87 § 1, art. 92a w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 30 km/h lub art. 98 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń,
 - i) stwierdzenia braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3a lub 4a, lub prowadzenia pojazdu niewyposażonego w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,
 - j) popełnienia w okresie próbnym, o którym mowa w art. 91 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, trzech wykroczeń przeciwko
-

- bezpieczeństwu w komunikacji lub jednego przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji;
- 2) zatrzyma prawo jazdy wydane przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska za pokwitowaniem w przypadku ujawnienia czynu polegającego na:
 - a) kierowaniu pojazdem z prędkością przekraczającą dopuszczalną o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym lub
 - b) przewożeniu osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewozu osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące;
 - 3) może zatrzymać prawo jazdy wydane przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska za pokwitowaniem w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że kierowca popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.
2. Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. b nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:
- 1) 5 – w przypadku przewożenia ich autobusem;
 - 2) 2 – w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.
3. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem dopuścił się naruszenia, o którym mowa w tym przepisie, działając w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa tego nie można było uniknąć inaczej, a poświęcone dobro w postaci bezpieczeństwa na drodze przedstawiało wartość niższą od dobra ratowanego.
4. Kierujący, o którym mowa w art. 136 ust. 3, jest obowiązany podać organowi kontroli ruchu drogowego adres do doręczeń. W przypadku niewskazania adresu do doręczeń stosuje się przepisy art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, o czym poucza się kierującego.

5. Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–d oraz pkt 3, uprawnia do kierowania pojazdem w ciągu 7 dni.
6. Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g oraz j, a także pkt 2, uprawnia do kierowania pojazdem w okresie 24 godzin od chwili zatrzymania, a w przypadku, o którym mowa w art. 136 ust. 3 – w okresie 72 godzin.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. i, w zakresie braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3a lub 4a, starosta wydaje zatrzymane prawo jazdy po przedstawieniu dokumentu.

Art. 135b.

1. Zatrzymanie wydanego w kraju prawa jazdy następuje przez wprowadzenie informacji o zatrzymaniu do centralnej ewidencji kierowców niezwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia przesłanek określonych w art. 135 ust. 1.
2. Zatrzymanie prawa jazdy wydanego przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska następuje przez zatrzymanie okazanego dokumentu niezwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia przesłanek określonych w art. 135a ust. 1.>

[Art. 136.

1. *Zatrzymane prawo jazdy, z wyjątkiem przypadku określonego w art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. c, Policja przekazuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni, według właściwości, sądowi uprawnionemu do rozpoznania sprawy o wykroczenie, prokuratorowi lub staroście.*
- 1a. *Jeżeli prawo jazdy zostało wydane przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska i kierujący pojazdem nie ma miejsca zamieszkania na jej terytorium, prawo jazdy przekazuje się niezwłocznie staroście właściwemu ze względu na miejsce naruszenia przepisów prawa o ruchu drogowym. Starosta niezwłocznie przekazuje zatrzymane prawo jazdy do właściwego organu państwa, w którym zostało ono wydane.*
2. *W razie przeprowadzenia badania krwi lub moczu dla oceny trzeźwości lub zawartości środka działającego podobnie do alkoholu, prawo jazdy przekazuje się wraz z wynikiem tego badania. Jeżeli jednak wynik tego badania nie został uzyskany w ciągu 30 dni od dnia zatrzymania prawa jazdy, należy niezwłocznie zwrócić je właścicielowi.]*

<Art. 136.

1. W przypadku, o którym mowa w art. 135b ust. 1, Policja przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zatrzymania prawa jazdy, informację o zatrzymaniu prawa jazdy, według właściwości, sądowi uprawnionemu do rozpoznania sprawy o wykroczenie, prokuratorowi lub staroście.
2. W przypadku, o którym mowa w art. 135b ust. 2, zatrzymany dokument, z wyjątkiem przypadku określonego w art. 135a ust. 1 pkt 1 lit. c, Policja przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zatrzymania dokumentu, według właściwości, sądowi uprawnionemu do rozpoznania sprawy o wykroczenie, prokuratorowi lub staroście.
3. Jeżeli prawo jazdy zostało wydane przez państwo inne niż Rzeczpospolita Polska i kierujący pojazdem nie ma miejsca zamieszkania na jej terytorium, prawo jazdy przekazuje się niezwłocznie staroście właściwemu ze względu na miejsce naruszenia przepisów prawa o ruchu drogowym. Starosta niezwłocznie przekazuje zatrzymane prawo jazdy do właściwego organu państwa, w którym zostało ono wydane.
4. W przypadku przeprowadzenia badania krwi lub moczu dla oceny trzeźwości lub zawartości środka działającego podobnie do alkoholu:
 - 1) w przypadku, o którym mowa w art. 135b ust. 1, informację o zatrzymaniu prawa jazdy przekazuje się wraz z wynikiem tego badania; jeżeli jednak wynik tego badania nie został uzyskany w ciągu 30 dni od dnia zatrzymania prawa jazdy, niezwłocznie wprowadza się do centralnej ewidencji kierowców informację o jego zwrocie;
 - 2) w przypadku, o którym mowa w art. 135b ust. 2, prawo jazdy przekazuje się wraz z wynikiem tego badania; jeżeli jednak wynik tego badania nie został uzyskany w ciągu 30 dni od dnia zatrzymania prawa jazdy, niezwłocznie zwraca się je właścicielowi.>

Art. 137.

1. *[Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy, w przypadkach określonych w art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2, wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania prawa jazdy:]*

<Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy, w przypadkach określonych w art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 3 i w art. 135a ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 3, wydaje w terminie 14 dni odpowiednio od dnia otrzymania informacji o zatrzymaniu prawa jazdy albo od dnia otrzymania prawa jazdy:>

- 1) prokurator - w toku postępowania przygotowawczego, a sąd - po przekazaniu sprawy do sądu;
 - 2) w sprawie o wykroczenie - sąd właściwy do rozpoznania sprawy.
2. O wydaniu postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy zawiadamia się właściwego starostę.
3. Na postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy służy zażalenie.
- <4. W przypadku gdy nie wydano postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy, postanowienie o zwrocie zatrzymanego prawa jazdy wydaje odpowiednio:**
- 1) **prokurator, zawiadamiając o tym organ, który zatrzymał prawo jazdy;**
 - 2) **sąd, przy czym w przypadku prawa jazdy wydanego w kraju o wydaniu postanowienia sąd zawiadamia organ, który wydał prawo jazdy.**
5. Postanowienie o zwrocie zatrzymanego prawa jazdy doręcza się jego właścicielowi.
6. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy wydanego w kraju następuje przez wprowadzenie informacji o zwrocie do centralnej ewidencji kierowców:
- 1) **przez organ, który je zatrzymał – po otrzymaniu zawiadomienia o wydaniu przez prokuratora postanowienia o zwrocie zatrzymanego prawa jazdy lub po okazaniu tego postanowienia;**
 - 2) **przez organ, który je wydał – po otrzymaniu zawiadomienia o wydaniu przez sąd postanowienia o zwrocie zatrzymanego prawa jazdy lub po okazaniu tego postanowienia.>**

Art. 139.

1. Przepisy [*art. 135-137*] **<art. 135 i art. 135b–137 dotyczące wydanego w kraju prawa jazdy>** stosuje się odpowiednio do pozwolenia na kierowanie tramwajem.
2. Przepisu [*art. 135*] **<art. 135–135b>** nie stosuje się do szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych państw obcych oraz misji specjalnych i organizacji międzynarodowych korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, a także do innych osób korzystających z tych przywilejów i immunitetów.
3. W stosunku do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową oraz innych osób kierujących pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienia i obowiązki policjantów określone w [*art. 135 ust. 1 i art. 136 ust. 1*] **<art. 135 ust. 1, art. 135a ust. 1, art. 135b, art. 136 ust. 1 i 2 oraz art. 137 ust. 6 pkt 1>** wykonują również żołnierze Żandarmerii Wojskowej.

4. W przypadku kontroli, o której mowa w art. 129a ust. 1, uprawnienia i obowiązki policjantów określone w [art. 135 ust. 1 i art. 136 ust. 1] **<art. 135 ust. 1, art. 135a ust. 1, art. 135b, art. 136 ust. 1 i 2 oraz art. 137 ust. 6 pkt 1>** wykonują w stosunku do kierujących pojazdami również inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego.

USTAWA z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821 i 1238 oraz z 2020 r. poz. 568, 956 i 1086)

Art. 29.

- § 1. Zakaz prowadzenia pojazdów wymierza się w miesiącach lub latach, na okres od 6 miesięcy do 3 lat.
- § 2. Orzekając zakaz prowadzenia pojazdów określa się rodzaj pojazdu, którego zakaz dotyczy.
- § 3. Zakaz, o którym mowa w § 1, obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia. *[Orzekając zakaz nakłada się obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany. Do chwili wykonania tego obowiązku okres, na który orzeczono zakaz, nie biegnie.]*
- § 4. Na poczet zakazu prowadzenia pojazdów zalicza się okres zatrzymania prawa jazdy lub innego dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu.

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128 oraz z 2020 r. poz. 568 , 875 i 1086)

Art. 43.

- § 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozbawienie praw publicznych oraz zakaz i nakaz wymienione w art. 39 pkt 2d i 2e orzeka się w latach, od roku do lat 10, zakazy wymienione w art. 39 pkt 2-2b i 3 orzeka się w latach, od roku do lat 15, a zakaz wymieniony w art. 39 pkt 2c orzeka się w latach, od lat 2 do 6.
- § 1a. Obowiązek, o którym mowa w art. 41a § 1 zdanie drugie i § 2 zdanie drugie, orzeka się w miesiącach, najkrócej na 3 miesiące, najdłużej na 12 miesięcy.

§ 2. Pozbawienie praw publicznych, zakazy i nakaz obowiązują od uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 2a. Okres, na który orzeczono zakazy, nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, chociażby orzeczonej za inne przestępstwo.

§ 2b. Okres, na który orzeczono pozbawienie praw publicznych za dane przestępstwo, nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności za to przestępstwo.

[§ 3. Orzekając zakaz określony w art. 42, sąd nakłada obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu; do chwili wykonania obowiązku okres, na który orzeczono zakaz, nie biegnie.]

USTAWA z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1610 oraz z 2020 r. poz. 284)

[Art. 10.

Przepisy art. 6-9 dotyczą wprowadzających pojazdy wydających kartę pojazdu, o której mowa w art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.]

<Art. 10.

Przepisy art. 6–9 dotyczą nowych pojazdów.>

Art. 19.

Właściciel pojazdu wycofanego z eksploatacji lub upoważniona przez niego osoba, przekazując pojazd do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, jest obowiązany okazać:

- 1) dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający tożsamość;
- 2) dowód rejestracyjny pojazdu *[oraz kartę pojazdu, jeżeli była wydana,]* lub inny dokument potwierdzający dane zawarte w dowodzie rejestracyjnym;
- 3) dokument potwierdzający własność w przypadku właściciela pojazdu innego niż wpisany w dowodzie rejestracyjnym.

[Art. 20.

Właściciel pojazdu wycofanego z eksploatacji jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o demontażu pojazdu lub zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu złożyć wniosek o wyrejestrowanie pojazdu.]

Art. 24.

1. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu, przyjmując pojazd wycofany z eksploatacji, który posiada wszystkie istotne elementy określone w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 9, jest obowiązany do:

[1) unieważnienia dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, jeżeli była wydana, oraz tablic rejestracyjnych;]

<1) unieważnienia dowodu rejestracyjnego i zwrotu unieważnionego dowodu rejestracyjnego właścicielowi pojazdu;>

2) wydania zaświadczenia o demontażu pojazdu.

1a. Obowiązek, o którym mowa *[w ust. 1, w zakresie tablic rejestracyjnych]* **<ust. 1b>**, nie dotyczy pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

<1b. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu dokonuje zniszczenia tablic rejestracyjnych przyjętego pojazdu wycofanego z eksploatacji i zagospodarowuje je zgodnie z przepisami o odpadach.>

[2. Zaświadczenie o demontażu pojazdu powinno zawierać oświadczenie przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu o unieważnieniu dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, jeżeli była wydana, oraz tablic rejestracyjnych.

3. *Zaświadczenie o demontażu pojazdu jest sporządzane w trzech egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, drugi jest przekazywany przez przedsiębiorcę prowadzącego stację demontażu w terminie 7 dni organowi rejestrującemu właściwemu ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, a trzeci pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu, z zastrzeżeniem ust. 5.]*

<2. Zaświadczenie o demontażu pojazdu zawiera oświadczenie przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu o unieważnieniu dowodu rejestracyjnego oraz o zniszczeniu tablic rejestracyjnych przyjętego pojazdu wycofanego z eksploatacji i zagospodarowaniu ich zgodnie z przepisami o odpadach.

3. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu sporządza zaświadczenie o demontażu pojazdu w dwóch egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, a drugi pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu. W przypadku pojazdu niezarejestrowanego na terytorium kraju przedsiębiorca prowadzący stację demontażu sporządza zaświadczenie o demontażu pojazdu w trzech egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, drugi przekazuje w terminie 7 dni Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, a trzeci pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu.>

[4. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu, który otrzymuje zaświadczenia o demontażu pojazdu od przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o którym mowa w art. 33 ust. 3, przekazuje jeden egzemplarz zaświadczenia organowi rejestrującemu właściwemu ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, a drugi pozostawia u siebie.

5. W przypadku pojazdu niezarejestrowanego na terytorium kraju, egzemplarz zaświadczenia o demontażu pojazdu, przeznaczony dla organu rejestrującego właściwego ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, jest przekazywany w terminie 7 dni Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.]

Art. 25.

1. W przypadku przyjmowania niekompletnego pojazdu przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest obowiązany do wydania zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu. Przepisy art. 24 ust. 1 pkt 1 i *[ust. 1a-5]* **<ust. 1a-3>** stosuje się odpowiednio.
2. (uchylony).
3. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu nie wydaje zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu, jeżeli nie jest możliwe ustalenie cech identyfikacyjnych pojazdu, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Art. 27.

Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób unieważniania dowodu rejestracyjnego *[, karty pojazdu] [oraz tablic rejestracyjnych]*,
- 2) wzór zaświadczenia o demontażu pojazdu,
- 3) wzór zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu,

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 4) sposób przechowywania zaświadczeń, o których mowa w pkt 2 i 3,
 - 5) sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 26
- kierując się potrzebami identyfikacji pojazdu, zapobiegania nieuprawnionemu używaniu dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, zapewnienia wiarygodności zaświadczeń dla wyrejestrowania pojazdu oraz ujednoczenia treści zaświadczeń, a także potwierdzenia masy pojazdu wycofanego z eksploatacji.

Art. 33.

1. Przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów jest obowiązany do przyjęcia każdego pojazdu wycofanego z eksploatacji, który posiada cechy identyfikacyjne pojazdu, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.
2. Do przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów stosuje się odpowiednio przepisy art. 23-25, z zastrzeżeniem [ust. 3] <ust. 3-5>.
- [3. Przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów sporządza zaświadczenie o demontażu pojazdu lub zaświadczenie o przyjęciu niekompletnego pojazdu, w czterech egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, drugi i trzeci są przekazywane w terminie 7 dni do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu, w którego imieniu zaświadczenie zostało wydane, a czwarty pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów.]*
- <3. Przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów sporządza zaświadczenie o demontażu pojazdu albo zaświadczenie o przyjęciu niekompletnego pojazdu w trzech egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, drugi przekazuje w terminie 7 dni przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu, w którego imieniu zaświadczenie zostało wydane, a trzeci pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów. W przypadku pojazdu niezarejestrowanego na terytorium kraju przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów sporządza zaświadczenie o demontażu pojazdu albo zaświadczenie o przyjęciu niekompletnego pojazdu w czterech egzemplarzach, z których pierwszy otrzymuje właściciel pojazdu, dwa przekazuje w terminie 7 dni przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu, w którego imieniu zaświadczenie zostało wydane, a czwarty pozostaje u przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów.>**

- <4. Przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów przekazuje przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu wraz z zaświadczeniami, o których mowa w ust. 3, tablice rejestracyjne przyjętego pojazdu wycofanego z eksploatacji.**
- 5. Zaświadczenie o demontażu pojazdu albo zaświadczenie o przyjęciu niekompletnego pojazdu wydane przez przedsiębiorcę prowadzącego punkt zbierania pojazdów zawierają oświadczenie przedsiębiorcy o unieważnieniu dowodu rejestracyjnego oraz o przekazaniu tablic rejestracyjnych przyjętego pojazdu wycofanego z eksploatacji przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu.>**

Art. 51.

1. Kto, będąc do tego obowiązany na podstawie art. 24 lub art. 33, nie wydaje właścicielowi pojazdu zaświadczenia o demontażu pojazdu [*lub nie przekazuje tego zaświadczenia organowi rejestrującemu właściwemu ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu*], podlega karze grzywny.
2. Tej samej karze podlega, kto, będąc do tego obowiązany na podstawie art. 25 lub art. 33, nie wydaje właścicielowi pojazdu zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu [*lub nie przekazuje tego zaświadczenia organowi rejestrującemu właściwemu ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu*].

USTAWA z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i 695)

Art. 19e.

1. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia oraz zapewnia rozwój oprogramowania przeznaczonego dla urzędzeń mobilnych, zwanego dalej "publiczną aplikacją mobilną", pozwalającego w szczególności na:
 - 1) pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentów elektronicznych, o których mowa w ust. 2, a także przekazywanie tych dokumentów między urządzeniami mobilnymi lub do systemów teleinformatycznych;
 - 2) weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego.

1a. Minister właściwy do spraw informatyzacji może udostępniać w publicznej aplikacji mobilnej funkcjonalność pozwalającą na:

- 1) dostęp do usługi online obsługiwanej przy użyciu tej aplikacji;
- 2) potwierdzenie udziału w usługach świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji w określonym miejscu i czasie;
- 3) korzystanie, przy użyciu urządzenia mobilnego, z certyfikatów zawartych w dowodzie osobistym z warstwą elektroniczną;
- 4) wykorzystanie tej aplikacji w celu przekazywania danych w ramach usług świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia działanie systemu teleinformatycznego, który pozwala, przy użyciu publicznej aplikacji mobilnej, na pobranie dokumentu elektronicznego:

- 1) zawierającego dane osobowe użytkownika publicznej aplikacji mobilnej pobrane z rejestrów publicznych w zakresie określonym w ust. 3 i 4;
- 2) zawierającego dane dotyczące sytuacji prawnej użytkownika publicznej aplikacji mobilnej lub praw mu przysługujących;
- 3) zawierającego dane umożliwiające identyfikację rzeczy związanej z użytkownikiem publicznej aplikacji mobilnej;
- 4) stanowiącego kopię dokumentu urzędowego, który wydawany jest w postaci innej niż postać elektroniczna.

2a. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zapewnić użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej możliwość posługiwania się certyfikatem stanowiącym poświadczenie elektroniczne pozwalające na:

- 1) potwierdzenie integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego;
- 2) potwierdzenie lub przekazanie danych osobowych tego użytkownika.

2b. Certyfikat:

- 1) może być wydany użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej uwierzytelnionemu w sposób określony w art. 20a ust. 1;
- 2) jest wydany w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 2;
- 3) może zawierać dane, o których mowa odpowiednio w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 lit. a-c ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oraz w art. 8 pkt 1-3, 4-6, 9-11, 14 i 22 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 i 2294).

2c. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia mechanizm weryfikacji ważności certyfikatu.

2d. Minister właściwy do spraw informatyzacji może wydać podmiotowi, o którym mowa odpowiednio w art. 19g ust. 1 i 2, certyfikat pozwalający na zabezpieczenie oraz potwierdzenie pochodzenia danych przekazywanych pomiędzy systemem teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 2, a systemem teleinformatycznym tego podmiotu.

<2e. Minister właściwy do spraw informatyzacji może udostępnić użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej usługę, która wykorzystuje dane dotyczące użytkownika i jego sytuacji prawnej lub praw mu przysługujących, przetwarzane w rejestrze publicznym prowadzonym lub w systemie teleinformatycznym wykorzystywanym przez podmiot publiczny, w przypadku gdy łącznie są spełnione następujące warunki:

1) odrębne przepisy przewidują udostępnianie użytkownikowi takich danych przy wykorzystaniu usługi online lub na wniosek, albo nie stoją na przeszkodzie udostępnianiu użytkownikowi takich danych;

2) użytkownik, który został uwierzytelniony w publicznej aplikacji mobilnej w sposób określony w art. 20a ust. 1, wyraził wolę korzystania z usługi wykorzystującej takie dane.>

3. Użytkownik publicznej aplikacji mobilnej, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1, może pobrać z:

1) Rejestru Dowodów Osobistych aktualne dane, o których mowa w art. 56 pkt. 1, 2 i 4 lit. a-c ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych;

2) rejestru PESEL aktualne dane, o których mowa w art. 8 pkt 1-3, 4-6, 9-11, 14 i 22 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia stosowanie mechanizmów, które pozwalają na potwierdzenie integralności i pochodzenia danych dokumentu elektronicznego.

Art. 19g.

1. Minister właściwy do spraw informatyzacji zawiera porozumienie w sprawie wykorzystywania publicznej aplikacji mobilnej i systemu teleinformatycznego, o których mowa w art. 19e, z podmiotem, o którym mowa w art. 2, na potrzeby zadań

realizowanych przez ten podmiot **<lub na potrzeby realizacji usługi, o której mowa w art. 19e ust. 2e>**.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zawrzeć porozumienie w sprawie wykorzystywania publicznej aplikacji mobilnej i systemu teleinformatycznego, o których mowa w art. 19e, z podmiotem niebędącym podmiotem publicznym na potrzeby zadań realizowanych przez ten podmiot **<lub na potrzeby realizacji usługi, o której mowa w art. 19e ust. 2e>**.
3. Porozumienie określa warunki wykorzystywania publicznej aplikacji mobilnej oraz systemu teleinformatycznego, o których mowa w art. 19e, a w szczególności zawiera:
 - 1) odpowiednio określenie:
 - a) dokumentu elektronicznego oraz zakresu zawartych w nim danych,
 - b) certyfikatu, w tym zakresu zawartych w nim danych;
 - 2) cel i zakres wykorzystywania publicznej aplikacji mobilnej oraz systemu teleinformatycznego;
 - 3) warunki organizacyjne i techniczne wykorzystania publicznej aplikacji mobilnej oraz systemu teleinformatycznego.
4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1 i 2, opatruje się podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

USTAWA z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 i 875)

Art. 5.

1. Organ właściwy dłużnika przekazuje organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.
2. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:
 - 1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny wraz ze wskazaniem nie dłuższego niż 30-dniowy terminu na wykonanie tego zobowiązania;

- 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.
3. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:
 - 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
 - 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy w terminie wyznaczonym przez organ właściwy dłużnika,
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych
- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
- 3a. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.
- 3b. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:
 - 1) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128) oraz
 - 2) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, starosta jest obowiązany do informowania o tym organu właściwego dłużnika.
- 4a. Organ właściwy dłużnika alimentacyjnego przekazuje powiatowemu urzędowi pracy informacje o utracie statusu dłużnika alimentacyjnego lub ustaniu potrzeby aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.
5. Na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 3b, starosta wydaje decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy.

6. Uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, o której mowa w ust. 3, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub
- 2) nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

<7. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy następuje przez przekazanie do centralnej ewidencji kierowców informacji o zwrocie tego dokumentu niezwłocznie po uchyleniu decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy.>

USTAWA z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2020 r. poz. 332, 695 i 875)

Art. 66.

1. W trybie pełnej teletransmisji danych udostępnia się nieodpłatnie, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, dane zawarte w Rejestrze Dowodów Osobistych.
2. Udostępnianie danych w trybie pełnej teletransmisji danych odbywa się na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanej na jednorazowy wniosek złożony przez uprawniony podmiot, jeżeli uzyskanie danych jest uzasadnione zakresem wykonywanych zadań, po spełnieniu następujących wymogów:
 - 1) posiadania i stosowania mechanizmów umożliwiających identyfikację i rejestrację osób uzyskujących dostęp do danych oraz rejestrujących zakres udostępnionych danych i datę udostępnienia danych;
 - 2) posiadania i stosowania zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych chroniących przed uzyskaniem dostępu do danych przez inne osoby i podmioty.
3. Do korzystania z danych udostępnianych w trybie pełnej teletransmisji danych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych, są uprawnieni:
 - 1) organy prokuratury;
 - 2) organy Policji;
 - 3) Komendant Główny Straży Granicznej;
 - 3a) Komendant Straży Marszałkowskiej;

- 3b) Komendant Służby Ochrony Państwa;
 - 4) Szef Służby Wywiadu Wojskowego;
 - 5) Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
 - 6) organy Krajowej Administracji Skarbowej;
 - 7) Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej;
 - 8) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
 - 9) Szef Agencji Wywiadu;
 - 10) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
 - 11) Szef Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
 - 12) (uchylony);
 - 13) minister właściwy do spraw finansów publicznych;
 - 13a) Minister Sprawiedliwości;
 - 14) organy informacji finansowej [.] <;>
 - <15) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego oraz strażnicy gminni (miejscy).>**
4. (uchylony).

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341, 622, 1287 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 1268)

[Art. 16a.

Starosta, wydając prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem, wykorzystuje system teleinformatyczny w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i 695) umożliwiającą wykonywanie przez organ wydający prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem czynności związanych z ich wydawaniem, zamieszczaniem danych i informacji w bazie danych oraz składanie zamówień na wykonanie praw jazdy lub pozwoleń na kierowanie tramwajem.]

<Art. 16a.

1. Wytwórca praw jazdy i pozwoleń na kierowanie tramwajem zapewnia system teleinformatyczny umożliwiający realizację zadań organów właściwych do wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, o których mowa w art. 122 ust. 1, w tym w zakresie procesu wytwarzania, personalizacji i dystrybucji dokumentów związanych z realizacją tych zadań.
2. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, zapewnia integralność powiązania procesu wytwarzania dokumentów związanych z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1, z danymi gromadzonymi w centralnej ewidencji kierowców, z uwzględnieniem referencyjności tych danych przy realizacji tych zadań.
3. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, zapewnia co najmniej funkcjonalności spójne z systemem teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję kierowców.
4. Minister właściwy do spraw informatyzacji nadzoruje interoperacyjność systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, z systemem teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję kierowców.
5. Minister właściwy do spraw informatyzacji zawiera z wytwórcą praw jazdy i pozwoleń na kierowanie tramwajem umowę regulującą:
 - 1) zasady współpracy w zakresie:
 - a) określenia charakteru i zakresu zmian dostosowujących system teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, do zmian w systemie teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję kierowców,
 - b) udostępniania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji informacji i doświadczenia technicznego, w tym dokumentacji, dotyczących systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, niezbędnych ministrowi do sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 4;
 - 2) odpłatności za realizację zmian oraz za udostępnienie informacji i doświadczenia technicznego, o których mowa w pkt 1.
6. Koszty związane z zawarciem i realizacją umowy, o której mowa w ust. 5, są finansowane ze środków Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.>

Art. 51.

1. Egzamin państwowy jest przeprowadzany w celu sprawdzenia kwalifikacji osoby egzaminowanej, w tym:

1) sprawdzenia wiedzy w zakresie:

- a) zasad i przepisów służących bezpiecznemu poruszaniu się pojazdem po drodze publicznej,
- b) zagrożeń związanych z ruchem drogowym,
- c) obowiązków kierowcy, osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem i posiadacza pojazdu,
- d) postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych;

2) sprawdzenia umiejętności w zakresie zgodnego z przepisami, bezpiecznego, energooszczędnego, sprawnego i nieutrudniającego innym uczestnikom ruchu poruszania się, odpowiednio do uprawnienia, o które ubiega się osoba zdająca egzamin, w ruchu drogowym motorowerem, pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów składającym się z takiego pojazdu i przyczepy oraz tramwajem.

2. Egzamin państwowy składa się z:

- 1) części teoretycznej przeprowadzanej w formie testów jednokrotnego wyboru z pytaniami generowanymi w czasie rzeczywistym za pomocą techniki informatycznej - dotyczy sprawdzenia wiedzy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie uprawnień prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, D1, D i T oraz uprawnienia do kierowania tramwajem;
- 2) części praktycznej przeprowadzanej przy użyciu odpowiedniego do uprawnienia pojazdu - dotyczy sprawdzenia umiejętności, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

2a. Część teoretyczna egzaminu państwowego jest przeprowadzana:

- 1) z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne **<(Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i 695)>** zintegrowanego z systemem, o którym mowa w art. 16a, oraz
- 2) przy użyciu pytań egzaminacyjnych składających się ze scenariuszy, wizualizacji i opisów zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw transportu.

2b. Pytania egzaminacyjne oraz wchodzące w ich skład scenariusze, wizualizacje i opisy zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw transportu oraz pytania zawarte w teście egzaminacyjnym stanowią informację publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

3. Część praktyczna egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy jest przeprowadzana:
- 1) na placu manewrowym wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego - w zakresie obejmującym:
 - a) sprawdzenie podstawowych umiejętności w zakresie panowania nad pojazdem odpowiednim dla uprawnień prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1 i B,
 - b) sprawdzenie umiejętności manewrowania pojazdem lub zespołem pojazdów odpowiednim dla uprawnień prawa jazdy kategorii B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E i T;
 - 2) w ruchu drogowym na drogach publicznych - w zakresie obejmującym sprawdzenie pozostałych umiejętności wymaganych podczas części praktycznej egzaminu dla uprawnień dowolnej kategorii prawa jazdy.
4. Egzamin państwowy w zakresie wszystkich kategorii prawa jazdy jest przeprowadzany w mieście wojewódzkim lub w zależności od potrzeb w mieście na prawach powiatu albo w mieście, w którym do dnia 31 grudnia 1998 r. funkcjonował wojewódzki ośrodek ruchu drogowego.
- 4a. Egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1 lub B może być także przeprowadzany w mieście niespełniającym warunków, o których mowa w ust. 4, wskazanym przez sejmik województwa na wniosek marszałka województwa.
5. Część praktyczna egzaminu państwowego w zakresie uzyskania uprawnienia do kierowania tramwajem jest przeprowadzana:
- 1) na placu manewrowym podmiotu wykonującego przewozy tramwajem, który zawarł umowę o współpracy z wojewódzkim ośrodkiem ruchu drogowego - w zakresie obejmującym sprawdzenie umiejętności manewrowania tramwajem;
 - 2) w ruchu drogowym na torowiskach umieszczonych na drogach publicznych - w zakresie obejmującym sprawdzenie pozostałych umiejętności wymaganych podczas części praktycznej egzaminu.

Art. 102.

1. Starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, w przypadku gdy:
- [1) upłynął termin ważności prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem - jeżeli dokument ten został przesłany przez organy kontroli ruchu drogowego;]*

<1) upłynął termin ważności prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem – jeżeli organ kontroli ruchu drogowego przekazał informację o zatrzymaniu dokumentu;>

2) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie zaświadczenia o ukończeniu:

a) kursu doształcającego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. a,

b) praktycznego szkolenia w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. b,

c) kursów reedukacyjnych, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lub 5;

3) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie orzeczenia:

a) o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 79 ust. 2,

b) o istnieniu lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1;

4) ⁽⁴⁾ kierujący pojazdem przekroczył dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym;

5) kierujący pojazdem silnikowym przewozi osoby w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewożenia osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2475 i 2493 oraz z 2020 r. poz. 400, 462 i 875), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące.

1a. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:

1) 5 - w przypadku przewożenia ich autobusem;

2) 2 - w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.

1aa. Przepisów ust. 1 pkt 4 i 5 nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem dopuścił się naruszenia, o którym mowa w tym przepisie, działając w celu uchylecia bezpośredniego

niebezpieczeństwa grożącego dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa tego nie można było uniknąć inaczej, a poświęcone dobro w postaci bezpieczeństwa na drodze przedstawiało wartość niższą od dobra ratowanego.

1b. Administrator danych i informacji zgromadzonych w ewidencji przekazuje staroście informacje w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, będące podstawą wydania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu prawa jazdy.

[1c. Starosta wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, na okres 3 miesięcy, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności oraz zobowiązując kierującego do zwrotu prawa jazdy, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany w trybie art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.]

<1c. Starosta wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, na okres 3 miesięcy, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności.>

1d. Jeżeli osoba kierowała pojazdem silnikowym pomimo wydania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu jej prawa jazdy na podstawie ust. 1 pkt 4 lub 5 albo zatrzymania prawa jazdy na podstawie *[art. 135 ust. 1 pkt 1a]* **<art. 135 ust. 1 pkt 2 albo art. 135a ust. 1 pkt 2>** ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, starosta wydaje decyzję administracyjną o przedłużeniu okresu, na który zatrzymano prawo jazdy, do 6 miesięcy. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1c, nie została jeszcze wydana, starosta wydaje tę decyzję na okres 6 miesięcy.

1da. Jeżeli prawo jazdy zostało zatrzymane w trybie *[art. 135 ust. 1 pkt 1a]* **<art. 135 ust. 1 pkt 2 albo art. 135a ust. 1 pkt 2>** ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, starosta wydaje decyzję w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy w terminie 21 dni od dnia powzięcia informacji o tym fakcie.

1e. *[Okres, o którym mowa w ust. 1c i 1d, oblicza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, przy czym dla ustalenia początku okresu jest właściwa data zwrotu dokumentu do organu właściwego w sprawach wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a w przypadku zatrzymania prawa jazdy w trybie art. 135 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - data tej czynności.]* **<Okres, o którym mowa w ust. 1c i 1d, oblicza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, przy czym dla ustalenia początku okresu jest właściwa data zatrzymania prawa jazdy.>** Jeżeli w chwili wydawania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, prawo jazdy było już w

posiadaniu starosty z innego tytułu, okres zatrzymania prawa jazdy liczy się od dnia wydania tej decyzji.

2. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem następuje po ustaniu przyczyny zatrzymania oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Jeżeli od dnia zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem upłynął okres przekraczający rok, warunkiem wydania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem jest uzyskanie pozytywnego wyniku kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji.
3. Jeżeli sprawa o naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, została skierowana do rozpoznania przez sąd lub organ orzekający o sprawie w postępowaniu dyscyplinarnym i nie zakończyła się prawomocnym rozstrzygnięciem w okresie 3 miesięcy od dnia zatrzymania dokumentu, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1d - w okresie 6 miesięcy, podlega on zwrotowi.

Art. 104a.

1. Uprawnienia do kierowania pojazdami osoby, której zatrzymano dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdami w trybie art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. a **<albo art. 135a ust. 1 pkt 1 lit. a>** ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, ulegają zawieszeniu na okres od dnia zatrzymania dokumentu przez uprawniony organ do dnia wydania postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy.
2. Do osób, o których mowa w ust. 1, których uprawnienia zostały zawieszono, stosuje się przepisy dotyczące cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami.

Art. 106.

1. Kierować pojazdem uprzywilejowanym może osoba, która:
 - 1) ukończyła 21 lat;
 - 2) posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii;
 - 3) uzyskała orzeczenie:
 - a) lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym,
 - b) psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
 - 4) ukończyła kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi;
 - 5) posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.
-

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do funkcjonariuszy, o których mowa w art. 8 ust. 3 **<, oraz inspektorów i ekspertów Biura Nadzoru Wewnętrznego>**.
3. Przepisu ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Więziennej [*, Służby Celno-Skarbowej i Inspekcji Transportu Drogowego*] **<i Służby Celno-Skarbowej, inspektorów i pracowników Inspekcji Transportu Drogowego oraz inspektorów i ekspertów Biura Nadzoru Wewnętrznego>** oraz do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych.

Art. 109.

1. Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4, potwierdzone przedstawionym:
 - 1) orzeczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
 - 2) orzeczeniem psychologicznym o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
 - 3) zaświadczeniem o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.
- 1a. Obowiązek przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi nie dotyczy funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3.
- 1b. W stosunku do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 106 ust. 3, dodatkowym warunkiem wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961), potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.
2. Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, określając:
 - 1) zakres zezwolenia, o którym mowa w art. 108 ust. 1, odpowiadający:
 - a) rodzajowi ukończonego kursu, oraz
 - b) zakresowi badań lekarskich i psychologicznych;

- 2) ważność zezwolenia na okres 5 lat, nie dłużej jednak niż na okres wynikający z terminu ważności orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.
- 2a. Do zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydawanego funkcjonariuszom i kierującym, o których mowa w art. 106 ust. 3, nie stosuje się ust. 2 pkt 1 lit. a.
3. Starosta przedłuża ważność zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, o której mowa w ust. 1, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, na okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po przedstawieniu orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6.
4. Starosta rozszerza zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji, za opłatą, o której mowa w ust. 1, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, odpowiednio do przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.
- 4a. Obowiązek przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi nie dotyczy funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3.
- 4b. W stosunku do funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3, rozszerzenie zakresu zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, następuje odpowiednio do przedstawionego orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.
5. Żołnierzom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonariuszom oraz pracownikom: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Więziennej, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, a także pracownikom wojska zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydaje nieodpłatnie odpowiedni organ jednostki, w której osoby te pełnią służbę lub są zatrudnione. Przepisy ust. 1, 1a i 2-4b stosuje się odpowiednio.

<5a. Inspektorom i ekspertom Biura Nadzoru Wewnętrznego zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydaje nieodpłatnie Inspektor Nadzoru Wewnętrznego.>

6. Koszty zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi ochotniczych straży pożarnych są finansowane z budżetu gminy.

7. Opłata, o której mowa w ust. 1, z wyjątkiem opłaty ewidencyjnej, stanowi dochód powiatu.

USTAWA z dnia 9 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 957 oraz z 2019 r. poz. 730)

Art. 16a.

Do dnia wskazanego w komunikacie, o którym mowa w art. 16 ust. 2, policjant zatrzyma prawo jazdy za pokwitowaniem w razie przekroczenia przez kierującego pojazdem liczby 24 punktów otrzymanych za naruszenia, o których mowa w art. 130 ustawy zmienianej w art. 1. Przepisy [*art. 135 ust. 2, art. 136 ust. 1 i 1a*] <**art. 135 ust. 4, art. 135a ust. 5, art. 135b i art. 136 ust. 1–3**> oraz art. 139 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

USTAWA z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 725 i ...)

Art. 5.

1. Ustala się trzy kategorie dokumentów publicznych w zależności od ich znaczenia dla bezpieczeństwa państwa.
2. Dokumentami publicznymi kategorii pierwszej są dokumenty najistotniejsze z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, których wytwarzanie odbywa się w sposób uwzględniający szczególne środki bezpieczeństwa:
 - 1) dowód osobisty;
 - 2) dokumenty paszportowe;
 - 3) książeczka żeglarska, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1889 i 2197);
 - 4) dokumenty wydawane na podstawie art. 44 ust. 1 oraz art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463);

- 5) dokumenty wydawane cudzoziemcowi na podstawie art. 37 oraz art. 226 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35);
- 6) dokumenty wydawane członkom misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych oraz innym osobom zrównanym z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, a także dokumenty wydawane członkom ich rodzin pozostającym z nimi we wspólnocie domowej na podstawie art. 61 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 7) dokument wydawany obywatelowi Unii Europejskiej na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293);
- 8) dokumenty wydawane członkowi rodziny obywatela Unii Europejskiej na podstawie art. 30 ust. 1 oraz art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin;
- 9) dokumenty wydawane cudzoziemcowi na podstawie art. 55 ust. 1 oraz art. 89i ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 322);
- 10) tytuły wykonawcze wydawane przez sądy lub referendarzy sądowych;
- 11) odpisy prawomocnych orzeczeń sądów, z których wynika nabycie, istnienie lub wygaśnięcie prawa, albo które odnoszą się do stanu cywilnego;
- 12) odpisy orzeczeń lub zaświadczenia stwierdzające uprawnienie do: reprezentacji danej osoby, dokonania czynności prawnej bądź zarządu określonym majątkiem, wydawane przez sądy;
- 13) odpisy postanowień sądów i referendarzy sądowych w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności tytułom egzekucyjnym innym niż wymienione w art. 777 § 1 pkt 1 i 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, gdy ich przedmiotem są tytuły egzekucyjne nie pochodzące od sądu;
- 14) wypisy, odpisy i wyciągi dokumentów obejmujących czynności notarialne, o których mowa w art. 79 pkt 1-1b i 4, poświadczenia, o których mowa w art. 79 pkt 2, oraz protesty, o których mowa w art. 79 pkt 5 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie;
- 15) certyfikat członka załogi statku powietrznego;

- 16) wojskowe dokumenty osobiste wydawane osobom objętym ewidencją wojskową na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 374);
 - 17) wojskowe dokumenty osobiste wydawane na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330, 730 i 1726);
 - 18) karty tożsamości wydawane na podstawie art. 137c ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych;
 - 19) karty tożsamości wydawane na podstawie art. 54a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 20) wpis w paszporcie, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1919 oraz z 2019 r. poz. 730);
 - 21) naklejka wizowa;
 - 22) Karta Polaka;
 - 23) legitymacja dokumentująca niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności;
 - 24) Prawo wykonywania zawodu lekarza;
 - 25) Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty;
 - 26) prawo jazdy;
 - 27) profesjonalny dowód rejestracyjny oraz dowód rejestracyjny pojazdu, z wyłączeniem dowodów rejestracyjnych pojazdów, o których mowa w art. 73 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284 i 568);
 - [28) *karta pojazdu;*]
 - 29) pozwolenie czasowe, o którym mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
 - 30) karta do tachografu, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o tachografach (Dz. U. poz. 1480 oraz z 2019 r. poz. 1123);
 - 31) zaświadczenie ADR, o którym mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 154);
 - 31a) dokument rejestracyjny, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (Dz. U. poz. 1137 oraz z 2019 r. poz. 1716);
 - 32) legitymacje służbowe:
-

- a) policjantów,
- b) funkcjonariuszy Straży Granicznej,
- c) funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa,
- d) funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- e) funkcjonariuszy Agencji Wywiadu,
- f) funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- g) funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
- h) funkcjonariuszy Służby Wywiadu Wojskowego i żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w Służbie Wywiadu Wojskowego,
- i) funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej,
- j) funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej,
- k) osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej,
- l) inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego,
- m) żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.

3. Dokumentami publicznymi kategorii drugiej są dokumenty istotne ze względu na bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo obrotu gospodarczego i prawnego, w tym dotyczące broni, międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych, potwierdzające wykształcenie wyższe i specjalistyczne oraz świadectwa dojrzałości, inne niż wymienione w ust. 2.

4. Dokumentami publicznymi kategorii trzeciej są dokumenty mające wpływ na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego i prawnego, w tym koncesje, pozwolenia, licencje, zaświadczenia, świadectwa i certyfikaty związane z bezpieczeństwem transportu, dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe, świadectwa ukończenia szkoły, legitymacje szkolne i studenckie oraz dokumenty uprawniające do różnego rodzaju ulg, inne niż wymienione w ust. 2 i 3.

USTAWA z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 oraz z 2020 r. poz. 288)

Art. 11.

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów, których przedmiotem:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) są usługi arbitrażowe lub pojednawcze;
 - 2) są usługi prawne:
 - a) zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1874 oraz z 2019 r. poz. 730), w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
 - b) doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w lit. a, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
 - c) notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,
 - d) do świadczenia których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
 - e) związane z wykonywaniem władzy publicznej;
 - 3) są usługi badawcze lub rozwojowe, chyba że są one objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
 - b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;
 - 4) jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych - udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych;
 - 5) jest zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych;
-

- 6) jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości;
- 7) są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2286, z późn. zm.), oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności;
- 8) są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej;
- 9) są usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów;
- 10) są usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego koleją lub metrem;
- 11) są dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonej redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do umów:

- 1) z zakresu prawa pracy;
- 2) koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1528 i 1655), chyba że ustawa stanowi inaczej;
- 3) o których mowa w art. 149 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.).

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem:

- 1) procesu wypłat środków gwarantowanych, o których mowa w art. 2 pkt 65 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie

gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, w szczególności usług świadczonych przez podmiot, z którym zostanie zawarta umowa o dokonanie wypłat środków gwarantowanych;

- 2) przymusowej restrukturyzacji albo umorzeniem lub konwersją instrumentów kapitałowych, których przedmiotem jest:
 - a) przeprowadzenie oszacowania,
 - b) świadczenie usług doradztwa, w tym doradztwa strategicznego, ekonomiczno-finansowego, podatkowego, prawnego i informatycznego,
 - c) powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywania pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.) w imieniu i na rzecz banku w restrukturyzacji, oraz czynności związanych z działalnością prowadzoną przez firmę inwestycyjną w restrukturyzacji, w tym z prowadzoną przez nią działalnością maklerską.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień dotyczących wytwarzania:

- 1) blankietów dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 53 , 1091 i 1716), oraz ich personalizacji lub indywidualizacji;
- 2) znaków akcyzy;
- 3) znaków legalizacyjnych [*i nalepek kontrolnych*], o których mowa w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, z późn. zm.);
- 4) kart do głosowania i nakładek na karty do głosowania, o których mowa odpowiednio w art. 40 § 1 i art. 40a § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504) oraz w art. 20 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1444 i 1504);
- 5) znaków holograficznych umieszczanych na zaświadczeniach o prawie do głosowania, o których mowa w art. 32 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
- 6) układu mikroprocesorowego z oprogramowaniem służącym do zarządzania dokumentami publicznymi, systemów i baz informatycznych niezbędnych do zastosowania dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych, zawierających warstwę elektroniczną, zgodnie z ich przeznaczeniem.

5. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne:

- 1) których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju;
- 2) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, a także z zakresu działalności archiwalnej związanej z gromadzeniem materiałów archiwalnych, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 3) udzielanych przez inne niż określone w ust. 1 pkt 4 podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, jeżeli zamówienia te są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych;
- 4) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej związanej z gromadzeniem w bibliotekach szkolnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 i 1818), jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 5) których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w gminnym programie rewitalizacji oraz wykonywane na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o których mowa odpowiednio w rozdziałach 4 i 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1696), jeżeli zamówienia te udzielane są:
 - a) przez gminę lub gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, a przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy lub
 - b) w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji;

- 6) których przedmiotem są usługi z zakresu leśnictwa, objęte kodami CPV 77200000-2, 77210000-5, 77211000-2, 77211100-3, 77211200-4, 77211300-5, 77211400-6, 77211500-7, 77211600-8, 77220000-8, 77230000-1, 77231000-8, 77231200-0, 77231600-4 oraz 77231700-5 określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień;
 - 7) udzielanych w ramach realizacji współpracy rozwojowej przez jednostki wojskowe, określone na podstawie art. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1510 oraz z 2019 r. poz. 1726);
 - 8) udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnieniem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadnicza część działalności przywieziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane;
 - 9) udzielanych przez zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, o którym mowa w ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 482), będącego podmiotem, o którym mowa w art. 4 pkt 3.
6. Do zasadniczej części działalności przywieziennego zakładu pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 8, wlicza się działalność związaną z realizacją zamówień w związku ze społeczną i zawodową integracją osób, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 5.